

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

Előzetési ára egy óra 3 P, negyedévre 9 P.
Egyes szám ára hétköznap 10 fill., vasárnap 20 fill.
Fiaóhivatal Kossuth-utca 3. szám, I. emelet.

Felolós szerkesztő
vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség: József kir. herceg-utca 16. szám
Telefonszámok: Kiadóhivatal: 1-41.
Szerkesztőség: 3-48. — (éjjel 3-47) Nyomda 3-47

Féláron nézhetik meg ma olvasóink a Vigszínház „Va Banque” című slágerfilmjét!

(Kedvezményes jegyszelvény a 9-ik oldalon.)

A Vitézi Rend

(sz. l.) Európa távoli délnyugati sarkában kigyúlt és vészes lánggal lobog a népfordalom bomlasztó tüze. Jóformán egy világörvénnyel a kiégett emberi indulatoktól, a jelszavaktól megrésegült, fejvesztett tömegek hadszínterétől, mégis felsajognak a beheggedt sebek letkínkben a spanyol forradalmi események híreinek olvasásakor... Így kezdődött nálunk is tízenegy évtizeddel ezelőtt... Az utcákon ujjongó, mámoros kedvű emberek testvéri öleléssel a szabadságot éltették. Egyenlőséget emlegettek! Az emberi jogok öcsinálták, alkalmi apostolai hiabzó szájjal, dadogó jólétről, bőségben uszó, gondtalan életéről szavaltak a megszedített utca népének. Két kézzel, lázas sietséggel szaggatták fel a törvényes rend, az erkölcsi életnek századok higgadt bölcsességével kiépített, szabályozó gátrendszerének nemzettartó oszlopait! A sötét tudatlanság, az elvakított szenvedélyek szennyes áradata fékevesztetten öntötte el napok alatt egy dicsőséges ezredév hősi vérrrel, bőséges verejtékkel, páratlan áldozatokkal mélyen megmunkált ősi rögeit. A jobbsorsot sóvárgó, legszentebb eszményeikben megcsalt, kicsufolt embermilliók csak akkor vették észre az áradás fölött kajánul vigyorgó vörös rémet, amikor vértől csepögő szörös markával torkukat fojtogatta.

A spanyolországi eseményekből megdöbbenne állapíthatjuk meg, hogy az etikai világrend megdöntésére irányuló földalatti machinációk fitokzatos hullámai Európa legnyugatibb széléhez érkeztek. Veszélyes önmítás, végzetes vakság, jóvá nem felelő könnyelműség volna részünkről, ha ennek a földalatti világszervezkedésnek jelentőségét lekicsinyelnék és minden lehető ellenintézkedést kellő időben meg nem tennék, belső védelmi vonalaink megerősítésére. Sajnos, nekünk jelenlegi helyzetünkben a bolsevizmus veszedelmével szemben kétfős fronton, kifelé és befelé egyaránt harcolnunk kell. Természetes védelmi határaitól teljesen megfosztott csonka országunkat a rablott zsákmányukat éberén őrző, kulturális alsóbbrendűségük

Dr. Szórtsey Józsefnek, a TESz kiváló ügyvezető elnökének cikkét a „Nemzeti Figyelő”-ből vetük át. Országos jelentőségű, igen megszívlelésre méltó állásfoglalását minden tekintetben magunkénak valljuk.

A HONVÉDELMI ÉS KERESKEDELMI TÁRCA KÖLTSÉGVETÉSI VITÁJA

Egyenlőséget követel a fegyverkezésben a magyar parlament

Vitéz Gömbös Gyula honvédelmi miniszter nagy beszéde

Budapest, május 5.

A képviselőház mai ülésén folytatták a honvédelmi tárca költségvetésének vitáját.

Farkas Elemér: Keserű hangon szólhat csak hozzá a honvédelmi tárca költségvetéséhez, mert meg kell állapítania, hogy még mindig különbséget tesznek győzők és le-

győztek között. A toborzási rendszer idegen a magyar nép lelkétől. Amíg körülöttünk a haditechnika minden vívmányával fegyverkezhetnek, nekünk semmi más fegyverünk nincs, mint a meztelen kar. Fel kell vetni a kérdést, van-e értelme továbbra is bennmaradni a nemzetek szö-

vetségében.

Az orosz veszedelemmel foglalkozik ezután. Oroszország várja a pillanatot, hogy megtámadja Európát. Adják vissza nekünk a védelem lehetőségét. Kéri a kormányt, szorgalmazza a védelem lehetőségét és az egyenlő elbánást. Elfogadja a honvédelmi tár-

miatt is állandóan gyűlölködő államok veszik körül. Ezek a „jó szomszédok” alattomban minden eszközt, még a bolsevizmus pokoltüzét is igénybe veszik, csak hogy erőnket belső széthúzás felszításával csökkenthessék, ellenálló képességünket megtörjék.

Földrajzi elszigeteltségünket a legszigorúbb gazdasági körülfalásra használják ki, hogy az amugy is katasztrófális méreteket öltött gazdasági világválság Magyarországon fokozott sulyal éreztesse hatását. A bűnös kezekkel harmadára csonkított magyar földön megnehezült az élet, fogy a munkaalkalom. Kisebbedik a mindennapi kenyér és nő a szükséggel küzködő, éhes, elgedetlenek ezreinek száma, kik keserű panasszal, reménytelenül néznek a holnap újabb terhei elé. A nélkülözésektől eleségázott értelem elveszti ítélő képességét, a napi gondok terhei alatt a lélek bizó ereje megmozog és Moszkva gaz bárencsei sietve hirtik el a bomlás körécsírjait a kedvező talajba. Külső ellenség és belső rejtett, földalatti, rothadó törekvések együtt egy kézre dolgozva, készítik elő romlásunkat.

A nemzet jobbaira, a magyar nemzeti társadalomnak, a nemzeti gondolat erejétől áthatott rétegeire vár ma az a történelmi feladat, hogy a bírtokában levő ősi földön az önfeláldozó, bátor, hősi lelkekből egy olyan megingathatatlan erősséget építsenek ki, mely az átmeneti kornak minden külső és belső veszedelmével szemben diadalmasan veheti fel a harcot. Ennek a nemzeti védelmi szervező munkának a szolgálatában áll a Társadalmi Egyesületek Szövetsége. Tíz éve gyűjti zá-

alá azokat a magyarokat, akik a mostoha, hosszú esztendőkhöz viharai között sem veszítették el hitüket a magyar faj történelmi hivatásában és hinni tudnak a magyar erő és igazság eljövendő győzelmében. És bár milliók lelkében talált visszhangra a magyar összefogás szükség-szerűségének gondolata, a lerakott keretek teljes kiépítésétől még messze vagyunk. A TESz rendelkezésre álló eszközei szerények és még sokan vannak jóhiszemű magyarok, kik páneurópai, világbéke, áldemokráciás jelszavak idegen utjain tévelyegnek. Lépésről lépésre, emberekként, a magyar életért folyik a küzdelem. És ebben a vértelen honvédelmi harcban a Társadalmi Egyesületek Szövetsége a legteljesebb elismeréssel mutat rá arra a maroknyi csapatra, melynek minden egyes tagja tisztelettel parancsoló hőse a mai nehéz megpróbáló magyar néznek. A világháború véres csatáinak diadalmas hős katonáiból alakult ez a minden ízében magyar csapat: a Vitézi Rend. A legmélyebb tisztelettel kell megemlékeznünk a Rend főkapitányának, Kormányzó Urunknak istenáldotta bölcsességéről, kinek a lelkében ennek a testületnek gondolata, a nemzet életének legválságosabb idejében megfogamzott. A magyar hősi erőnket a bátorságot, a puritán becsületességet, a hősi önfeláldozást, a bajtársi együttérzést, a megbecsülést, életté vált fogalmát álltatta át ennek a Rendnek életre hívásával a kormányzó kez a magyar társadalom életébe. Csoda-e, ha olyan kiváló vezetők irányítása mellett, mint vitéz Hellebronth Antaltüzérségi tábornok, a főkapitány helyettese és vitéz Igmándy-Hegyessy

Géza testőrezredes, aki mint a Rend ügyvezető törzskapitánya egy született diplomata ügyességével és vezéri éleslátással intézi a testület egész életmenetét — oly kimagasló példaadással szolgálja kitűzött céljait. Amikor a magyar nemzeti társadalom legmélyebb elismerését tomácsoljuk a Vitézi Renddel és annak magas alapítójával és kiváló vezérével szemben, nem titkolhatjuk el aggodásunkat amiatt a szinte érthetetlen sajnálatos jelenség miatt, hogy éppen a mai válságos időben a Vitézi Rend tagjai közéletünk irányítói sorában nincsenek méltóképpen képviselve. Nem keressük az okokat, de a súlyos mulasztást meg kell állapítanunk: vitéz Igmándy-Hegyessy Gézának, aki a Rend élén oly kiváló vezéri képességekről tett tanúbizonyságot messzebbmenő, szélesebb irányú, országos méretű munkát kellett vállalnia a magyar nemzet érdekében szolgálatában. És nyílik meg az érvényesülés a magyar közéletben minden vitéz előtt, hogy feddhetetlen erkölcsi életükkel, hősi munkájukkal, puritán becsületességükkel, önzetlen önfeláldozásukkal a Vitézi Rend magas életszínvonalára emeljék a magyar közélet szintjét. A mi vitézeink nemcsak a nemzet elismerésére szereztek érdemeket, hanem méltónak bizonyultak a nemzetnek legmesszebbmenő bizalmára.

Reng a föld a lábaink alatt! Távoli égtájakon sorra gyulnak ki a pusztulás pokolüzéi... Ellenségeink gyűlölete a kirobbanáshoz közeledik...

Vigyázzunk, hogy magyar vitézek álljanak minden őrhelyen és vitézi példán lelkesedve, vitzül teljesítse minden magyar kötelességét!

16 oldalas lap ára 10 fillér

Protestáns Egyházzenei Hangverseny

az „Anyák Napja” alkalmából. Mjus 9-n, szombaton este 8 órakor az Arany Bika disztermében. A programmon szerepel: P. Basilides Mária, a budapesti Korál-kamaraénekkar, a debreceni MAV Filharmonikusok, Zalánfy Aladár orgonaművész, Arokháty Béla. Jegyek kaphatók a Bika hallban és a KIE titkári hivatalában. (Piac-utca 7. Telefon: 409.)

ca költségvetését.

Kun Béla Gömbös iránt teljes bizalommal viseltetik, de a költségvetést nem fogadja el, mert az általános védkötelezettség álláspontján van. Követelnünk kell tehát az általános bekerevizió mellett az általános védkötelezettség revízióját is.

Malasics Géza hangoztatta, hogy a készülő leszerelési konferencián a magyar delegátusoknak a legerélyesebben kell követelniük, hogy a többi nemzetek is leszereljenek.

Gál Jenő a katonai büntetőtörvénykönyv reformjának hatásait fejtegette.

Fráter Jenő több kisebb kérdéssel foglalkozott. Beszédében többek között sürgette az igazságtalan nyugdíj kategóriák megszüntetését.

Györki Imre a honvédelmi miniszternek egy nemrég elmondott politikai beszédével vitakozott és elármadta a minisztert a beszéd demokráciellenes éle miatt.

Usetti Béla kérte, hogy vonják

A honvédelmi miniszter beszéde

Vitéz Gömbös Gyula honvédelmi miniszter válaszolt ezután a felszólalásokra — s mindenekelőtt azért a tárgyilagossáért mondott köszönetet, amellyel tárcájának költségvetéséhez hozzászóltak. — Majd a leszerelési kérdéssel foglalkozott és ismertette röviden a való helyzetet. A kisantant felkészültsége 18,200 golyószóró, 6200 géppuska és 3750 löveg, a külső térség tehát Magyarország és a kisantantállamok felszerelése között horribilis. Nem is lehet más alapon e kérdéssel vitázni, csak abban az értelemben, hogy a leszerelési konferenciának ezt a különbséget meg kell szüntetnie. Magyarország szempontjából nem is leszerelésről, hanem fegyvervezérlésről van szó, ami égbekiáltó igazságtalanság és ellenkezik az egyenlő jog elvének hangoztatásával. A kisantantállamoknak 872 millió pengő áll évente hadi kiadásokra rendelkezésükre; a Skoda-gyár nemzetközi hadianyagexporttal is foglalkozik. Ezek alapján teljes mértékben aktuális a leszerelés kérdése, még pedig az egyenjogúság elve alapján.

A szovjetvesztély nem aktuális

A honvédelmi miniszter ezután hangoztatta, hogy katonai szempontból nem látja a szovjetvesztélyt aktuálisnak. Igaz, hogy a szovjethadseregben nagy reorganizáló munka folyik és kétségtelen, hogy bizonyos idő múlva a szovjethadsereg vesztélyt jelenthet Európára, addig azonban, amíg Románia és Lengyelország katonailag erősebb, mint a szov-

a rokkantkérdést a honvédelmi tárca hatáskörébe.

Tabódy Tibor kevesli azt az összeget, amit a honvédség fejlesztése érdekében a költségvetésbe felvettek. A nyugdíjasok közötti különbséget nemzeti szempontból kifogásolja. A költségvetést elfogadja.

A délutáni ülés

A Ház délutáni ülésén folytatta a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalását. Nagy Emil beszédében azt fejtegette, hogy a pacifista gondolat nem áll ellenében a hadsereg szerepével. Lukács György pedig a leszerelési konferencia előkészületeivel foglalkozott. Rámutatott arra, hogy a trianoni békeszerződés még az önvédelem lehetőségét sem adta meg. Katonai szempontból ellenben Magyarországot teljesen kiszolgáltatta az országot körülvevő s állig felfegyverzett szomszédai önkényének. Az elmúlt 12 év alatt egyetlen komoly intézkedés sem történt.

jet, a vesztélyt aktuálisnak nem tartja.

Nem javítják a tisztizetéseket

Beszédének további során részletkérdésekkel foglalkozott és kijelentette, hogy a kormány akkor, amikor a dologi kiadásokat is redukálta, nem gondolhat a tisztizetésekre javítására. Hangoztatta, hogy a magyar honvédség tisztikara a legteljesebb mértékben megérdemli az elismerést. A magyar embert nevelése és történelmi ösztöne tette vitézzé és bátorrá s nem is volna ez a kérdés napirenden, ha nem volnának politikusok, akik állandóan napirenden tartják.

— A gyalogság a fegyvernek királynője. Aki a háborút végigküzdötte, tudja, hogy szobrot kellene állítani a népfelkelő gyalogságnak, aki hátán 30 kg. sullyal harcolt a Kárpátok béréin.

Fráter Jenő: És a huszár hol van?

Kabók Lajos: Szálljon le a lóról!

Elfogadták a költségvetést

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter: A gyalogos tiszt nagyon nehéz viszonyok között éli életét. Végül hangoztatta, hogy ha csonka is legénységünk, mindenki átérzi annak történelmi hivatását és mindenkinek törekednie kell arra, hogy a honvédség emberileg a legfokéletebben gazdagítsa a magyar életet. A miniszter beszédét nagy taps követte s a Ház ezután egy általánosságban, mint részleteiben elfogadta a honvédelmi tárca költségvetését.

A kereskedelemügyi tárca büdzséje

Rövid szünet után megkezdtek a kereskedelemügyi tárca költségvetésének tárgyalását.

Gorgey Imre, a kereskedelemügyi tárca előadója rámutatott arra, hogy a Ház több, mint félv év óta csaknem kizárólag gazdaságpolitikai kérdésekkel foglalkozik és egymásután intéz el olyan törvényjavaslatokat, amelyek a gazdasági élet vérkeringését vannak hivatva biztosítani. Rámutat a külkereskedelmi mérleg kiegyensúlyozására, az utépítési program fejlesztésére, a beruházások fenntartására, a háziipar megszervezése és a kisipari ekzisztenciák megsegítése terén elért sikerekre. — Majd hangoztatta, hogy Európában a gazdasági elzárkózottság

politikája csődöt mondott és mindenütt a megértés és közlekedés utját keresik, ami arra mutat, hogy új korszak van alakulóban. Hangoztatta, hogy nagyobb összhangot kell teremteni a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem között.

Hegymegi Kiss Pál hangoztatta, hogy a termelési költséget kell csökkenteni és a külföldi piacokat meg kell szervezni, szóval olyan kibontakozást kell keresnünk, amely nem állítja egymással szembe a különböző foglalkozási ágakat. A kisipart szintén össze kell kapcsolni a munkaalkalmak biztosításával.

Az ülés hat órakor ért véget.

A Csaba Bajtársi Egyesület május 16-án és 17-én zászlóavató ünnepségeket rendez

Tíz éves az orvoskari Csaba B. E. — Az ünnepségek programja — Felejtethetetlen társadalmi esemény lesz a zászlóavatás

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A debreceni orvoskari Csaba B. E. 1921-ben alakula meg, s így az idén ünnepli tízéves fennállásának évfordulóját. Ebből az alkalomból zászlót avat az egyesület.

A zászlóavatás ünnepélyt hatalmas rendezőbizottság készíti elő, amely fáradságot nem ismerő agilitással munkálkodik a pazar ünnepélyek sikere érdekében.

A zászlóanyai tisztet dr. Belák Sándorné tölti be, a védnökök és védnökök sorában ott találjuk közéletünk minden számottevő reprezentánsát. Harminc koszorúleány fogja feldiszníteni az új zászlót. Az ünnepségek programja a következő.

Május 16-án délelőtt fél 11-kor gyülekeznek a kollégiumban a fővédnökök, védnökök, koszorúleányok, vőfélyek, küldöttségek, bajtársi egyesületek. Innen 11-kor indul el a menet a vármegyeházára. A menet élén a Debrecen-állomás fuvószenekara halad, utána a Csaba diszszakasza, majd pajzsalakú jelvények mögött a kerületi vezérség, Csaba vezérsége, dominusai, patronusai és magisterei. Utánuk a koszorúleányok első csoportja a vőfélyek karján, majd a zászlóanya, a védnökökkel. Ezután hozzák a zászlót, melyet a bajtársnők vesznek körül. A zászló után vonul a koszorúleányok második csoportja, majd az Egyetemi Tanács diszruhás egyetemi altisztek sora, a közeleli küldöttségek a megyei és városi hajduk sora, a menet bezárják a testvér bajtársi egyesületek diszszakadai.

A vármegyeházán lesz 11 órakor a megnyitó ünnepély, melyen

dr. Belák Sándorné átadja az egyesületnek a zászlót. Itt az ünnepi beszédet dr. Orsós Ferenc egyetemi ny. r. tanár, a Csaba B. E. magistere fogja mondani. Az ünnepélyek után visszavizik a zászlót a kollégiumba.

Május 16-án este diszlelőadás lesz az Arany Bika disztermében, amelynek műsorán pesti művészek is fognak szerepelni.

Május 17-én délelőtt 11 órakor nyilvános jubilárius nagygyűlés lesz, amelyen új vezérséget választ az egyesület.

Este 9 órai kezdettel a koszorúleányok tiszteletére reggelig tartó, táncos egybekötött diszleborozást rendez a Csaba B. E. az Arany Bika éttermeiben.

A meghívókat május hó 6-án küldik szét. Esetleges igénylések Csaba B. E. Nagyerdő címen jelentendők be. A vármegyeházán tartandó ünnepélyre belépődíj nincs, de jegyeket ad ki a rendezőség, s csak ezek felmutatása mellett lehet bejutni. Az esti diszlelőadás jegyei (1—3 pengős árban) előjegyezhetők Aszmann uridivatüzletében, ahol árusítani is fogják. A másnapi nagygyűlésen és diszleborozáson belépődíj nem lesz, oda a meghívó felmutatása jogosít fel a belépésre.

A részletes programokat és más felvilágosításokat legközelebb közzöljük.

A Singer varrógépek
mégis a lejobbak!

Hosszu vita után döntött a kisgyűlés a köztemetői munkák vállalásba adásáról

Több új versenytárgyalás kiírását javasolták, mert a legolcsóbb ajánlattevők nem tartották be pontosan a kiírási feltételeket

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Debrecen város kisgyűlése kedden délelőtt 10 órai kezdettel dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöke alatt fontos tárgysorozat-tal ülést tartott, amelyen a szerdai közgyűlésen szereplő ügyeket készítette elő.

A polgármesteri jelentést dr. Való Antal polgármesteri titkár terjesztette elő. Majd kimondotta a közgyűlés, hogy telir a belügy-miniszterhez és kérni fogja, hogy vonja vissza azt a rendeletet, amely szerint a polgármester és a vállalatok vezetői mellé gazdasági előadót kell állítani. Mint dr. Vargha Elemér helyettes polgármester kifejtette a gazdasági előadók működése rendkívül megnehezítene a közigazgatás menését.

Debreceni Jenő: Csodálkozásnak ad kifejezést amiatt, hogy a kormány részéről egy ilyen felesleges és káros rendelettel akasztják meg az egyszerűsített közigazgatásu munkáját. Ezután majdnem lehetetlenné válik, hogy valami műszaki dolgot elintézzenek. A vállalatok úgy fognak működni, mint egy kétfejű sas. Azt javasolja, hogy ne hagyják végre a rendeletet.

Radó Rezső arra mutatott rá, hogy ez a rendelet a legkélemben módszer a fegyelem teljes megglazálására. A polgármester köve lesz a gazdasági előadó véleményéhez s enélkül vagy ennek ellenére nem tehet egyetlen intézkedést sem.

Dr. Nagy István: Utóljára nem lehet minden boldogságot a törvényhatóságnak fedezni.

A kisgyűlés ezután elutasította azt a kérelmet, amelyet Krupka Antal, a Végrehajtó-mozgó tulajdonosa adott be a debreceni mozgósínházak vigalmi adójának mérséklése érdekében.

A köztemetői sírhelyek ára

Különböző kisebb-nagyobb pötlételek megszavazása után dr. Vass Károly főjegyző ismertette a köztemetői sírhelyek árának megállapítására vonatkozó javaslatát, amelyet már részletesen ismertett a Debreceni Ujság.

A javaslatához dr. Nagy István szólott hozzá. Azt kérdezte, hogy ha ugyanegy sírhelyre temetik az anyát és például a kisgyermekét, akkor kell-e fizetni külön díjat a második koporsó után is.

Az előadó kijelentette, hogy rendes sírhelyeken csak egy koporsó fér el és így a második koporsóra külön sírhelyet kell váltani.

Nagy István dr. végül kifogásolta, hogy az előravatalozás díja, — amely napi 15 pengőre van kontemplálva, — igen nagy.

A kisgyűlés azonban teljes terjedelmében változatlanul fogadta el a javaslatot.

Ezután a városi egyenruházott alkalmazottak nyári ruhájának szállításával Csorba János szabómesteri bizták meg, míg a eszima-

szállítást Bun Andrásnak adták vállalásba.

Kimondták, hogy felírják a laktanyákra kirótt házadó és az illeték egyenértékűről alkotott új kormányrendeletek ellen. Hozzájárultak ahhoz, hogy a hortobágyi szénafeslelgből 3500 mázsát eladjanak.

Javaslat a köztemetői munkák vállalásba adásáról

Ezután Borsos József műszaki tanácsos referálta a köztemető építési munkáira beadott ajánlatokat. Előadja, hogy a munkák első csoportjára: a föld, kőműves, elhelyező és szigetelő munkára legolcsóbb ajánlatot tett Széll Géza és fia 131.082 pengővel. A következő legolcsóbb ajánlat a Tóth Lajos és fiai cégé, amely 146.232 pengővel vállalja a munkát. Fábrián József 149.700 pengős ajánlatot adott.

A középítési felügyelő bizottság megállapította, hogy Széll Géza ajánlata nem felel meg a közszállítási szabályzatnak, mert Széll Géza nem jelentette be a felelős szakértőt. Tóth Lajos ajánlatában van egy egységár, amelyik téves. Három pengő és tíz fillér helyett 31 pengőt írtak be, ezt a számvevőség is konstata és helyesbítette. Ilyenformán Tóth Lajos ajánlata csak 130.000 pengő lenne, azonban az előadó szerint a közszállítási szabályzat úgy rendelkezik, hogy mindenütt az egységárat és nem a végösszeget kell figyelembe venni.

Széll Gézának javasolják a munka vállalásba adását

A jog- és pénzügyi bizottság azt javasolta, hogy a munkát Széll Gézának adják vállalásba, mert az a körülmény, hogy ez a vállalkozó utólag jelentette be a felelős szakértőt, számára nem jelentett semmiféle előnyt, viszont a bizottság szerint különben is Széll Géza ajánlata a legolcsóbb.

A többi munkák elvégzésére mint legolcsóbb ajánlattevőket hozza javaslatba a jog- és pénzügyi bizottság. Ezeknek a vállalkozóknak névsorát és vállalati összegét már részletesen ismertettük. A munkákat megosztva adják ki, hogy a köztemető építkezésénél minél több iparost lehessen foglalkoztatni.

Miután az építkezésnél 35 vállalkozó kap munkát, az előadó javasolta, hogy külön építészetöt állítsanak be, aki foglalkozni tud a sok vállalkozóval. Végül javasolta, hogy tekintettel a munkanélküliségre, mondják ki a birtokon kívüli felelősséget.

Díja az ajánlatok egyszerűsítéséről

A javaslatához dr. Radó Rezső kamarai főtitkár szólott hozzá. Rendkívüli alaposággal mulatta ki, hogy a szállítási szabályzat szerint a törvényes képesítéssel nem bíró iparos már az ajánlatban kö-

teles megjelölni a felelős szakértőt. Széll ajánlatában ezt nem tette meg. Az a szakiparos, aki Széll helyett a felelősséget vállalja, Debrecen várossal szerződéses viszonyban eddig nem állt és kamarai bizonylattal nem igazolta szállítóképeségét. Az a körülmény, hogy Tóth Lajos a betegségyelzői igazolást nem csatolta be, egészen lényegtelen, mert a miniszteriumokban máris tanácskozások folynak, melyek úgy rendezik a kérdést, hogy a már most folyó pályázatoknál sem kell benyújtani a társadalombiztosító igazolását, hanem elég lesz, ha a vállalkozó egy nyilatkozatban hozzájárul, hogy a társadalombiztosítási hátralékokat kereseti összegeiből levonják.

Kifogásolja, hogy Széll Géza olyan embert nevezett meg felelős szakértőnek, aki nem is debreceni, hanem budapesti.

Vásáry István polgármester azt fejtette, hogy tulajdonképpen az első és második pályázat egyaránt szabálytalan.

Vitéz Kolosváry Borcsa Mihály a közszállítási szabályzat betartásáról

Vitéz Kolosváry Borcsa Mihály főszervező csatlakozik Radó Rezső megállapításaihoz. A levegőben olyan számok röpködnek, amelyek nem egészen helytállóak. A közszállítási szabályzat szerint az ajánlatoknál az a végösszeg fogadandó el, amely nemcsak számmal van kifejezve, hanem szóval is ki van írva. Ilyen ajánlat csak egy van, a Tóth Lajosé, akinél csak egy nyilvánvalóan elírásból keletkezett téves egységárat helyesbített a számvevőség, de a

A polgármester beszéde után elfogadta a kisgyűlés az eredeti javaslatot

Vásáry István polgármester: Ugy hallotta itt a bizottsági tárgyaláson, hogy a helybeli jogosított vállalkozók összebeszéltek, hogy nem vállalják Szele Géza mellett a felelős szakértői fiztet. Szerinte, ha közszállítási szabályzathoz mereven ragaszkodnak, nem lehet elfogadni sem az első, sem a második ajánlatot. Akik a formai hibákhoz ragaszkodnak és nem akarnak 10.000 pengőt se kifizetni, azok kénytelenek vállalni azt a felelősséget, amely az új versenytárgyalás kiírásából, az építkezés halasztása miatt rájuk hárul. Vagy módunk van a formai hibáktól eltekinteni és akkor tudunk egy héten belül munkát adni, vagy nem tekintünk el tőlük és akkor hat hétig is húzódní fog a munka. Azt hiszi, hogy jelen pillanatban nem tudnak olyan határozattal foglalkozni, amely fontos közérdekből sürgősebbé tenné az azonnali végrehajthatóság kimondását, mint a köztemető építése. Jól lehet az állam szeptemberben hatszáz ezer pengős közmunka azonnali megindítását

végösszege nem változtatott.

A Tóth Lajos által megadott végösszeg 137.304 pengő, ezt helyesnek találta a számvevőség is. A Széll Géza ajánlatában három javítást kellett eszközölnie a számvevőségnek, erről azonban nem informálták a jog- és pénzügyi bizottságot. A második ajánlatnál tehát egész lényegtelen forma hiba tapasztalható, annál lényegesebb azonban az első ajánlatban található szabálytalanság: a képesítés hiánya.

Javaslat új versenytárgyalás kiírására

Borsos József válaszában azt állította, hogy az ajánlatokon eszközölt lényeges javításokról informálta a jog- és pénzügyi bizottságot. Azonban a hatóságoknak csak a végösszeget szabad javítani, az egységárhoz nem szabad hozzányulni, mert ez az irányadó és mint ilyen, sérthetetlen.

Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály ismételt rövid felszólalása után Fejér Ferenc azt fejtette, hogy újabb versenytárgyalás kiírása végzetes hiba lenne.

Miszthi Károly főügyész kijelentette, hogy az első és második ajánlat szerinte szabálytalan. A harmadik szabályos, de ez 18.000 pengővel drágább az elsőnél. Itt tehát két eset lehetséges: vagy 18.000 pengőt ráfizet a város, vagy új versenytárgyalást írat ki. Ha a kisgyűlés másként határoz, akkor ő nem járul hozzá, hogy a birtokon kívüli felelősséget kimondják.

Varjassy Imre ipartestületi elnök kijelenti, hogy álláspontja szerint strohmann vállalkozónak nem lehet létjogosultságot adni. Kifogásolja, hogy Széll Géza miért nem helybeli felelős szakértőt állított maga helyett.

Vásáry István: Mert nem vállalkozott senki! Megegyeztek, hogy nem vállalják!

Varjassy Imre új pályázat kiírását javasolja.

ígerte, ma május ötödikén még egyáltalán semmit sem kezdtek meg ezekből a munkákból. A mult től folyamán 7500 munkanélküli eltartásáról volt kénytelen gondoskodni a társadalom. Ilyen körülmények között tehát a köztemető munkáinak megindítására sürgős szükség van.

Az új városháza építése

A polgármester felszólalása után a kisgyűlés 11 szóval 6 ellenében elfogadta az eredeti előadó javaslatot és kimondta a határozat azonnali végrehajthatóságát.

Ezután Zöld József főjegyző ismertette a jog- és pénzügyi bizottságnak a városháza építésére vonatkozó részletes javaslatát, amelyet előző számunkban már teljes terjedelemben ismertettünk. A javaslat szerint az új városháza építése 3.500.000 pengőbe fog kerülni. A kivételre Györgyi Dénes első díjat nyert tervét fogadják el és őt bízzák meg a részlettervek elkészítésével. Ez a munkát 150.000 pengő költséget igényel, ebből

azonban 100.000 pengő Györgyi Dénes készíadása. A városházánál egyelőre csak egy harmadrészt építik fel.

A javaslatot Fejér Ferenc szövegezte, aki kijelentette, hogy szomorúnak tartja a vásárcsarnok építésének elmaradását. Györgyi terveit igen szépek, csak a jobboldali sarok kiképzésnél kellene valami változtatást eszközölni.

Borsoss József műszaki tanácsos kijelentette, hogy a tervező műépítész kitűnő művészi képességei teljes garanciát nyújtanak arra, hogy az esetleg kívánt módosításokat épp olyan művészetel oldja meg, mint megoldotta az egész tervezést.

A kisgyűlés ezután teljesen egyhangulag elfogadta az előadói javaslatot. Tárgyalták ezután a homokkeri ref. templom építésének kérdését, amelyben azt a határozatot hozták, hogy az új templomhelyet 14.000 pengőért megveszik.

Intézkedett a minisztérium a cserebogár irtás ügyében

Tárgyalta a kisgyűlés a törzsjuhászknak azt a kérdését, hogy vegye meg a tulajdonában lévő épületeket. Hosszabb vita után a kisgyűlés ezt a kérelmet elutasította.

A póttárgysorozatban szerepelt a cserebogárirtás ügye is, amelyre Veress Géza tanácsnok póthittel megadását javasolta. Erre a célra fedezetül a makk termeléséből befolyt jövedelmet jelölte meg. Az előterjesztés után szólastra emelkedett Vásáry István polgármester és általános derűtség közben bejelentette, hogy a cserebogárirtási szabályrendelet, amelyet négy évvel ezelőtt terjesztett fel a város és amelyet legutóbb táviratban is megsürgettek, megérkezett. A belügyminiszter kísérő levelében azt írja, hogy amennyiben szabályrendeletben eszközölt módosításokat a város elfogadja, akkor még a formális jóváhagyás előtt felhatalmazást ad a szabályrendelet intézkedéseinek végrehajtására. Ilyenformán a polgármester azt javasolta, hogy a makktermelésből kijelölt póthittelt fordítsák a cserebogár irtására.

A kisgyűlés az elterjesztést elfogadta.

Ezután még több apróbb személyi, lakbérleti, telekmegosztási ügyet tárgyaltak le, majd az ülés felkeltőkor véget ért.

Eladó háza

van? 30 fillérbe kerül, hogy sok ezren tudomásul vegyék.
— Hirdetését feladhatja: —
Kossuth-u. 3. l. e

Kertrendezéseket,
sírok beültetését izlésesen és olcsón vállalja
FARKAS
kertészete.
Felvilágosítás: Plac-utca 14. sz.
Telefon: 15-14.

Halálos szerencsétlenség diszkosz dobás közben a karcagi reálgimnáziumban

Karcag, május 5.
Szombaton délelőtt a reálgimnázium VIII. osztályának tornaszertermében néhányan diszkoszt dobáltak. Az első dobó Cseppentő Lajos volt. Frey László pedig önként arra vállalkozott, hogy majd visszadobja a diszkoszt. Frey az udvari nagy gyűrűhinta állvány egyik oszlopa mellett húzódott meg. Cseppentő első diszkoszdobója az iskolának, kitűnő tréningje van, 30-32 métert is dob. Mielőtt dobott, harsány hangon figyelmeztette osztálytársait s természetesen Freyt is, aki a gyűrűhinta oszlopa mögött húzódott meg:

— Vigyázzatok, nagyot dobok!
A súlyos diszkosz nagy ívben 30 métert repült. Freytől — a vizsgálat adatai szerint — mintegy 10 méterre esett le, de ugyan-

ebben a pillanatban Frey előugrott és hangos kiáltással alétlan összeesett.

Persze azonnal ott tartott Csikos Imre testnevelési tanár, elhívták dr. Kiss Mihály intézeti és városi orvost s megjelentek a rendőrhatalóság kiküldöttei is.

Dr. Kiss Mihály orvos megvizsgálta az alét diákot, de fején semmi külsérelmi nyomot nem talált. Vér sem folyt. Közben Frey magához tért. Azonban rosszul lett s mire az orvos megérkezett, Frey László halott volt.

Az orvosok véleménye szerint halálát lassu agyvérzés okozta.

Az esetet a hatóság bejelentette a szolnoki ügyészségnek, ahonnan tegnap délelőtt a boncolás mellőzésevel megadták a szerencsétlenül járt diák eltemetésére az engedélyt.

Gondolatok a bocskaykerti állomástól a hajduböszörményi erdőszlakig

A négy kilométernyi utat a bocskaykerti szőlőtelepen és a hadházi Csere-erdőn keresztül gyalog tettem meg.

Ismertem a Bocskaykertet szemel-lelket gyönyörködrető virágjában az 1929-30. évi nagy fagyás előtt. Láttam a fagy utáni szomorú képét. Ma utközben mindenhol a nagy fagykár leküzdését látjuk. Kipusztult szőlők helyén szép fiatal gyümölcsösök, közeik gabonával bevetve. Mindenütt folyik a munka, szőlőt, gyümölcsöt ültetnek, a fehérre meszelt karék mutatják mennyi kifaglott szőlő tökélet pótolta már.

Ezt a szívós munkát, szorgalmat látva magyar önézetem felpezsdül s büszke vagyok az alföldi magyarságra.

Megállok s a körülöttem dolgozó 25-30 verejtékező munkás láttán más körbe téved a gondolatom.

Mi ez? Ezek az emberek nem látják a munkájuk eredményét veszelézetet, minden gyümölcsfáról leskelődő tömördek cserebogarat! Egy idegen kertbe bemegyek, egy karvastagságu szilvafát megrázza egy szakajtó kosárnyi cserebogár hull le arról. Egy jávakorabeli gyönyörű virágdíszben levő cseresznyefá megrázása után talán 3 vékonyi cserebogár terüli a földet. Félóráig taposom, hogy elpusztítsam azokat, amelyek időközben el nem repültek és a földbe nem bujtak. Egy uriaszony megy el mellettem kocsin, a kocsis választ hallom csak, aki azt mondja, hogy volt egy mázsányi cserebogár, amit ma reggel a cseresznyefáról összeszedtek.

Mind ezek talán nem is tudják azt, hogy 1200 db. cserebogár nyom 1 kgr-ot s egy cserebogár-ra 30 pajor szaporulat esik, így 1 (egy) mázsa cserebogár elpusztítása kerekén 3.600.000 pajor elpusztítását eredményezi.

Ha az ember nem az uton, mindenütt a kibujt cserebogarak

lyukait látja, ha szemléli a jól ápolt gyümölcsfák pár centiméteres évi hajtásait, tisztában van azzal, hogy ezek az élő szép gyümölcsfák is az életükért a gyökereikön élősködő pajor rágásával küzdenek.

Talán nincs is az a köztudatban, hogy a gyümölcsökben, szőlőkben, gazdasági növényzetben és erdőszlakokban láthatatlanul, csak gazdasági hatásaiban érezhető, számokban ki nem fejezhető összegű károkat okoz a cserebogár, illetőleg főként a pajortja, de ha látja és hallja a bocskaykerti esti rajzás tömegét, a fenti számadatok nyomán fogalmat alkothat a pajorok mennyiségéről és pusztításáról.

Ez olyan elemi csapás, amellyel az ember megküzdehet és biztos eredményeket érhet el. Példa erre a múltban Abaujmegye nagynevű alispánja, Puky, aki a megyéjét a cserebogár pusztításától megmenettette, aki a megyei szabályrendelet alapján az első szedetés alkalmával 100 vagonon felüli cserebogarat szedtetett össze, azután még két, 3-4 évenként ismétlődő rajzáson való szedetés után a megye ettől a veszedelemtől megszabadult.

Itt nem áll ugyan jóváhagyott szabályrendelet rendelkezésre, de az irtásra vonatkozó földmivélsügyi kormányintézkedések vannak.

A Bocskay-kertben legalább 10 olyan alkalmas nagytekintélyű birtokos van, aki a cserebogár szedését és elpusztítását meg tudná szervezni és oldani, hiszen reggel a cserebogarak dermedtek, kevés rázással lehullanak a fáról, iskolásgyermekek is le tudják azokat rázni. Mindenesetre földolog lenne, hogy mindenki kötelezőleg szedje a bogarakat, mert csak így lehet eredményt elérni, mert több birtokossal beszéltem, akik kijelentették, hogy ők eddig

szedették a cserebogarat, de tovább nem fogják azt tenni, mert hiába, ha a szomszédjai nem szedetik.

Ma még a rajzás a kertsegekre és leginkább a gyümölcsfákra szorítkozik, mert az erdei fák (tölgy) még nem hajtottak ki, s ha a kertsegek után az erdőben való folytatólagos szedés is megtörténik, nagy eredményekre számíthatunk.

Bizonyára lesznek, akik a meglevő nehéz gazdasági viszonyokra hivatkoznak a szedési költségek-nél, de egész bizonyosra veszem, hogy a földmivélsügyi kormány mint minden csapásnál, ennél is segítségére lesz a birtokosoknak, hiszen az egyesek kára nemzetgazdasági kár is.

A főcserebogár-rajzás körülbelül 2 hélig tart, tehát czzel nem lehet bürokratikusán foglalkozni, hanem azonnal tenni kell ellene. Tűzbe, forró vízbe, vagy baromli gyomrába minden cserebogárral! Vagy tiporjuk agyon azokat, még mielőtt a petéik lerakásával 3 évre megint pajorokkal megfertőznék a talajt s 3 éven keresztül veszélyeztetnék a fákat, szőlőt és gazdasági terményeket.

Kovácsy Kálmán,
m. kir. erdőigazgató.

Ötven hüneset egy hónap alatt Debrecenben

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Ságv Lajos dr. rendőrfőtanácsos a közigazgatási bizottság tegnapi ülésén jelentést tett Debrecen áprilisi havi közrendészeti állapotáról, mely szerint 4 betöréses lopás, 4 esetben hamispénz terjesztése, 3 sikkasztás, 26 csalás, 1 halálos kimenetelű baleset, 6 öngyilkosság, 10 öngyilkossági kísérlet történt. Eltűnt 10 egyén. A rendőrség 676 esetben járt el. A kihágási ügyosztály 336 közlekedésügyi kihágásban indított eljárást.

Ma van a kollégiumi diákszövetség összejövele

A kitűnően sikerült kollégiumi diákszövetségi összejövetelek során a mai összejövetel utolsó lesz ebben az iskolai évben, amiért is kívánatos, hogy azon a volt kollégiumi diákok minél nagyobb számban jelenjenek meg. A műsoron Mihalovits Jenő gyógyszerész felolvasása a Kollégium volt diákjairól és tanárjairól. Csobán Endre előadása egy 1800-as évek diákdal gyűjteményéről és dr. Nagy Sándor előadása szerepelnek, aki Mácsay Sándor volt kollégiumi énektanárról fog megemlékezni. Négy dalárda egy-egy tagja pedig, amely dalárdákat Mácsay Sándor vezetett, kvartettben fogja előadni Mácsay legszébb szerzeményeit.

Itt említjük meg, hogy az évi rendes közgyűlést a szövetség május 30-án, délután 5 órakor tartja a kollégiumi oratóriumban.

Elveszett

kedvenc tárgya. Állítja?
Csak egy hirdetés Kos-suth-utca 3. L. em.

Közel félezer éves a nyomtatott magyar könyv

Megkezdődött a könyvhét — Évszázadok utja a Budai Krónikától Székely Mózes Zátonyáig

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A magyarországi könyvesboltokban megkezdődött a könyvhét. A magyar könyv kultuszát ismét felkarolja a propaganda, hogy tizen-négy vármegye területén, a trianoni csonkaországban továbbvigye a nemzeti literatura elterjedését. A magyar könyv dicsősége, mely csaknem egyidős Gutenberg találmányával, közeledik az első magyarnyelvű nyomtatott írás félezeresztendő jubileumához, de írásos kézirataink hosszú sora: Szent István intelmei, a Névtelen Jegyzőnek krónikája, a szerzetes-rendházak iniciálés bibliai s a világhíres Korvinák, — mind-mind a magyar könyv diadaláról tanuskodnak, mely abban az időben ért el a lelki-szellemi műveltség magaslatára, amikor még a trianoni utódállamok pásztorosai talán a rövásírást sem ismerték.

A könyvnyomtatás kezdete hazánkban

A magyar könyvtörténet dr. Varju János — volt debreceni piarista tanár — ékes szavakkal írta meg 1907-ben, a debreceni Csáthy-cég által kiadott kulturtörténelemben.

— Alig kelt világhírre Gutenberg János találmánya 1450-ben s alig kezdte felállítani első nyomdáját, már is egy erdélyi származású Tamás nevű nagyszombati mester nevével találkozunk az új mesterség terjesztői között. Ez a „Thomas Septem castrensium de civitate Hermann” név alatt emlegetett mester 1472—81-ig Mantuában, majd Modenában rendezett be jól jövedelmező nyomdát.

Ugyanebben az évtizedben Hoiló András Velencében, Erdélyi Bernát Párisban, Magyar Péter pedig Lyonban foglalkozott könyvnyomtatással. 1484-ben már Budán is vannak kiadók: Fegyer Tibold, Ruem György, Pap János, Kaim Orbán, nagybányai Hecker István, Murarius Antal, Lestarius Lenárd, Grynaius György és Prischuvitz Mihály. Ezeknek a kiadóknak még nem voltak nyomdái s ez az oka, hogy első nyomtatott magyar könyveink közül 16 Krakóban, 4 Bécsben, 3 pedig Thornban látott napvilágot.

Hess András nyomdája

Az első magyar könyvnyomtatót, Hess András 1472-ben telepítette Budára Karai László budai prépost. 1473. évben ő adta ki latin nyelven a budai krónikát. Legelső magyar nyelvű nyomtatványunk egy Szent István-féle imádság, amelyet Bartalis Antal ismertetett s amely 1484-ben készült Nürnbergben. Példány nem maradt fenn belőle. Másik legrégebb nyomtatványunkat, Komjáthy Benedek Szt. Pál-fordítását özv. Berényi Gáborné Frangepán Katalin nyomtatta 1533-ban Krakóban. Har-

10 szavas apróhirdetés

2 napilapban 20 Hír-
delés feladási helye:
Kossuth-utca 3. I. em.

madik ősnymtatványunk Pesti Gábor „Uj testamentum magior nyelven” c. műve. Ez 1536-ban jelent meg Bécsben Lingreimiusnál.

A reformáció könyvnyomtatása

A protestantizmus korának első nyomtatott művét Gálszécsi István szerezte. Címe: „A Keresztényi Tudományról való rövid Könyvcske.” (1538.) Ugy ez, mint Farkas András Cronicája és Székely István munkái a krakói Victorisz-cégnél jelentek meg. Székely „soltáros” könyvének következő cégjegyzése van: „Vitoriné házánál Strikoniabeli Lázár által nyomtatott, 1548-ban.”

Itt került sajtó alá Dévay Mátyás Orthographia Ungarica"-ja is.

Magyar könyvnyomdák

A legelső magyar könyvnyomdás 1536-tól kezdtek meg működésüket. Első nyomdánk Nádasdy Tamás horvát bánnak és nejének, Kanizsai Orsolyának segítségével mellett Sárvár-Ujszigeten épült 1536-ban. Dévay Bíró Mátyás és Sylvester—Erdősi könyvei itt készültek. 1543-ban Abádi és Szegedi Kis István, kik Lutheri hallották Wittenbergben, az ott tartózkodó Heltai Gáspár kolozsvári prédikátorral és Hoffgreif György nyomdással 1550 körül alapították nagyhirű nyomdájukat. (Honterus János 1535-i kézi sajtója német nyelvű kiadásokra szorított.)

Az erdélyi nyomdák közül a braszósi, nagyszombati, gyulafehérvári, majd az abrudbányai nyomdák a leg-híresebbek. Huszár Pál ref. lelkész Magyar-Óvárott, később Debrecenben állit fel intézetet. Utóda Török Mihály lett, akinek kiadványai fő betűiről és koromsetét festékéről nevezetese. A XVI. sz. közepén magyarországi nyomdaiaparunkban övé az elsőség. Kiadványai ilyen aláírásokkal jelentek meg: „Döbröcöcbe nyomtatott Török Mihály által anno 1563.”

1587-ből való Huszár Dávid pápai nyomdász kiadványa, az első heidelbergi Káté. Károli bibliáját 1589—90-ben a híres vizsolyi nyomda bocsátotta közre.

A debreceni nyomda alapítása

A következő évtizedek nyomdái utasággal keretében lehetetlenség felsorolni. Bornemissza Péter és Manlius prédikátorok vándor-nyomdái, Forgách Ferenc biboros-herceg-

primás és Telegdy Miklós érsekhe-lyettes sajtói a leghíresebbek. Ez állította fel 1578-ban a legtöbb kiadványt sokszorosító nagyszombati jezsuita-nyomdát, melyből a mai pesti egyetemi nyomda fejlődött ki. A nagyszombati nyomdában jelent meg első esziaszi naptárunk, továbbá a Marsóczy Zakariás által szerkesztett első törvénytárunk.

Híresebb nyomdák a XVII. század folyamán: Gründer Gottfried pozsonyi lutheránus sajtója, a kassai jezsuiták, továbbá a csíksomlyói és esikmonostori franciskánus nyomdák. Lipsai Rhéda Pál ebben az időben szervezte meg a debreceni nagy városi nyomdát, mely először adott ki görög betűs munkát. E nagymultu intézet történetét nem szükséges a debreceni közönség előtt bővebben csesztetni.

Trattner, Heckenast, Landerer

A magyarországi könyvnyomtatás következő etapjai a sárospataki, gyulafehérvári, kassai, löcsei nyomdái. Rendkívüli jelentőségre emelkedett a XVII. században a nagykarolyi, majd a komáromi és budai nyomdák. Landerer János 1742-ben nyitotta meg a sajtóját, míg a világhírű Trattner-nyomdát Bécs után Pesten, Zágrábban, Varasdon, Pozsonyban, Sopronban, Nagyszombatban, Pancsován, Temesvárott és Besztercebányán működtek. — mindenütt könyvkereskedésekkel egybekötve. Heckenast Gusztáv Landerer Lajossal 1840-ben szövetségelt. Legtöbb hirlapunkat, tudományos és szépirodalmi könyvünket ez a cég nyomatta ki, mely teljesen háttérbe szorította Trattner.

Magyar könyvkereskedők

A magyar könyvkereskedés ősi nyomai Mátyás uralkodása idejére esnek. Egy Koburger Antal nevű nürnbergi kiadó volt az első iskolai jegyzet-sokszorosító. A könyvet vásárolók és hűcsukon terjesztették. Magyarországi könyvtáraink mindig kedvező talaira találtak hazánkban s ezt a keresettséget nemcsak a hatalmas főiskolai könyvtárak, hanem a főúri családok bibliothékái is bizonyították.

Kéziratos könyvtáraink már a XI. században voltak. A pécsvárad-pannonhalmi és bakonybéli monaszteriumok 30—80 könyvet őriztek. A veszprémi káptalan XIII. századbeli könyvtárát egy 1276-i oklevél 300 márká értékűre becsüli. A huszo-

négyszepesi plébános társulatának könyvtára már 1289-ben, tehát IV. László idejében két felelős könyvtárossal rendelkezett. A későbbi századok folyamán legnagyobb főiskolai könyvtáraink: a debreceni (70,000), a pannonhalmi (150,000), a nagyszombati (105,000), Zirci és egri (50—50,000) kötetel. Magánkönyvtárak voltak Vitéz János és Debrethény Tamás püspökök rezidenciájában, továbbá az Illésházy, Thurzó, Zrínyi, Rákóczi, Teleki, Rádai, Széchenyi, Apponyi stb. kastélyokban. A magángyűjtemények közül országos jellegűvé váltak: a Széchenyi-könyvtár, a kolozsvári egyetemi gyűjtemény, továbbá a Teleki-könyvtár az Akadémiában és Marosvásárhelyen, a 40,000 kötetes alsókubini Csapó-vits-féle, a Bartthyányiaké (25,000 drb.) és a Somogyi esztergomi kánonoké (64,000 drb.)

A könyvek kedvelésében Magyarország vezet

E rövid összefoglalás tán érdekes megemlíteni, hogy a könyvek kedvelésében Svájcot kivéve Magyarország állt első helyen a századforduló statisztikája szerint, amennyiben 100 lakosra 53.25 százalék, míg az Egyesült Államokban csak 27 százaléka. Ausztriában 26.8 százalék, Bajorországban 26.4 százalék, Olaszországban 20.8 százalék és Oroszországban 1.05 százalék esett.

Hogy Magyarországon ma könyv-hetet kell rendezni, ennek is Trianon az oka. Amikor a feivideki írók művei a berlini Woggenreiter-cégen keresztül, éves késedelemmel jutnak el hozzánk, amikor az oláh—cesh—szerb impérium fojtogatja a megszállott területek irodalmát s ez is csak egy kis szerény „Koszoru” alakjában, mint antológia kerülhet a csonkamagyarországi olvasók kezébe: minden erőnkkel rajta kell lennünk, hogy az évről-évre ismétlődő magyar könyvhetek teljes sikerrel szolgálhassák nemzeti kultúránkat.

Az elmúlt évben Herczeg Gárdonyi s Rákosi egy-egy reprezentatív regénye, nemkülönben az egy pengős Toldi-trilógia domináltak a könyvpiacot. Az idei aukciót, mely Székely Mózes hatalmas erejű „Zátony”-ával s a már említett „Koszoru”-val kedveskedik a közönségnek, nem tartjuk ennyire szerencsésnek, annál kevésbbé, mivel a Földi Mihály-féle körüli alkotások nem valóak a Magyar Könyv ünnepi asztalára.

A Magyar Könyv nagyhete annak a kultúrának várvavárt husvétját készíti elő, mely a félezer éves magyar nyomtatott könyvvel együtt a magyar szellem, a százszázalékos magyar lélek őseréjét is képviseli.

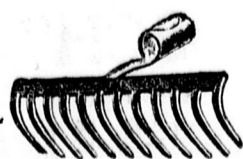
Padlólakkok

speciális minőségben, magas fényű, a legszebb színekben, olcsó árban kapható:

STERN festéküzletben Piac-utca 10 szám.

Bikával szemben. — Ugyan-
itt biztoshatású irtószert vásárolhat
olesón, poloska, svábhogár, patkány
és csár irtására

Kerti gereblyék

kapák, ásók s más gazdasági
vasárak nagy raktára

Sesztina Lajos

vasnagykereskedése, Debrecen.

Aldozócsütörtökön lesz a Boldog Margit Leányklub színelőadása

A Kath. Leányklub, mely már eddig is több jól sikerült estéllyel és színelőadással lépett a közönség elé, most újabban ismét egy nagyszabású előadásra készül. — Május 14-én, áldozócsütörtökön este félhét órai kezdettel a piarista reálgimnázium dísztermében színre hozza az „Érik a, érik a buzakalász...” című három felvonásos vidám játékot, mely tulajdonképpen a „Belezay asszonyok” átültetése színpadra.

Ez a nagyszerű színdarab már a rádióban is bemutatásra került s országsszerte nagy sikert aratott. Most a Leányklub előadásában az élő szó és a kiváló műkedvelők megjelenítésében nagy sikert fog

aratni. A darab próbái javában folynak. Főszereplők: Ganovszky Katus, Pálffy Ica, Kovács Tece, Móricz Annus, dr. Majzik László, Juhász Bence, dr. Mészáros Csiky Tibor, Markovics Béla, Nagy József, Teleki Pál, Csernus János, Balogh György. A darabban előforduló táncokat Jób Mária, Csiky Eta, Fazekas Ella, Müller Irmus, Vitéz Mária, Tárnok Piri, Mátray Ica, Jónás Olga, Kiss Kati, Wolffinau Kati, Papp Annus és Piribauer Pubi lejtik.

A rendkívül érdekes előadásra belépődíj nincs. Műsormegváltás kötelező 1.50, illetve 1 pengős árkban.

Együtt kell lennünk a katolikusokkal

Elnökváltozás a 34. szavazókerületben — Az egységes párt rendületlenül áll gróf Bethlen István zászlója alatt

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Az egységspárt debreceni újjászervezése a város minden szavazókerületében színvallásra készíti a választópolgárok tömegeit. Nannak panaszok, — de mikor nem voltak? — azonban e nagy történelmi idők, melyben ez a nemzedék él, megéri a polgárság és türelemmel várja a világválság jobbrafordulását. Ennek a türelemnek adott hangot és megnyilatkozást az egységspárt 34. szavazókerületének május 3-án a Lorántffy-utcai Mezey-vendéglő külön helyiségében tartott értekezlete is.

Az értekezletet Rozgonyi Dezső ny. műszaki tanácsos, körzeti elnök nyitotta meg a pártvezetőség megjelent tagjainak üdvözlésével. Sajnálattal jelentette be, hogy az elnöki székéről megváltozott viszonyai miatt kénytelen lemondani. A párt iránti hűségéből teszi ezt, mert rendületlenül áll gróf Bethlen István zászlója alatt, azonban elfoglaltsága — Bojt biharvármegyei községben a tagosítási munkát végzi személynél, — nem engedi meg, hogy olyan tevékenységet fejtsen ki a közelgő képviselőválasztáson, amilyen tevékenységre eddig viselt tisztsége kötelezi. Ezért mond le, de mint a párt egyszerű köztagja is teljesíteni fogja hűségével kötelességét. Maga helyett dr. Ráso Sándor ügyvédet, törvényhatósági bizottsági tagtársát ajánlja elnökül.

Az értekezlet a bejelentést őszinte sajnálattal tudomásul vette és elnökül dr. Ráso Sándor ügyvédet választotta, aki megköszönte a beléje helyezett bizalmat, majd vázolta a helyzetet.
— Miután a 34. szavazókerület választóinak olyan tekintélyes száma katolikus és ő tapasztalathól tudja, milyen értéket és súlyt képez Debrecenben a katolikus tábor, mely 8000 szavazatot jelent, nem minden elfogódottság nélkül vállalja az elnöki tisztséget református létére. De ő már a múltban is folyton hangoztatta, hogy a debreceni reformátusság csak együtt kell dolgozni a kato-

likussággal, ma is bátran hangoztatja, hogy a közelgő képviselőválasztáson is együtt kell maradni velük. De együtt kell maradni a 34. szavazókerületnek a 36. testvérkerülettel is, mert hiszen ez a két szavazókerület önálló városkerület képez és ez a két szavazókerület a legutóbbi törvényhatósági választáson már teljesen összeforrott, tehát egységben kell maradnia az országgyűlési képviselőválasztáson is, amikor gróf Bethlen István zászlaja alatt indulnak a küzdelembe. Indítványozza, hogy az együttműködés felvételére lépjenek érintkezésbe a 36. szavazókerület vezetőségével és annak köztitárjával és általános nagyrabecsülésnek örvendő elnökével, Polgáry Istvánnal. Felkérte végül a 19. városi kerület választásvezetőjét, aki mintaszerűen végezte dolgát a legutóbbi törvényhatósági tagválasztáson is, maradjon helyén kipróbált munkatársaival, a járásvezetőkkel.

Az indítványt egyhangú lelkesedéssel elfogadták, majd a körzeti belső ügyeit tárgyalják. Fel-szólaltak még az értekezleten Szilvássy János ny. örnagy a gazdasági helyzet nehézségeiről, Roszkovitz Arthur hírlapíró a körzeti választói körében felmerült kívánságokról, Bíró Sándor a háztulajdonosok jogos panaszairól és a tatarozási munkálatok megindításának sürgető szükségéről, hogy az építőmunkásság keresethez juthasson.

Az értekezlet után a körzeti egységspárti vezetősége barátságos hangulatban maradt együtt s elhatározták, hogy résztvesznek a 36. szavazókerület május 16-án tartandó társasvacsoráján is, melyet a közös párthelyiségben, a Lorántffy-utca 44. szám alatti Mezey Gábor-féle vendéglő nagytermében fognak tartani.

Butcrozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdes-
vatát

Hatalmas tűz pusztított Tiszaeszláron

Hatvanhátezer pengő a kár — Két játszadozó gyermek okozta a tüzvész

Nyíregyháza, május 5.
A gróf Desewffy Miklósné tulajdonát képező tisztaeszlári Hangacs-tanyán, amelyet jelenleg Windt Mór nyíregyházi lakos bérel, hatalmas tűz ütött ki, amely a sertésóiban keletkezett és elpusztította az ott elhelyezett 15 darab sertést, valamint 6 darab tyukot, átterjedt a szomszédos dohánypajtákra is.
Négy darab dohánypajta hamvadt el, mert a közben feltámadt szél állandóan szította a tüzet és az oltást ugyszólván lehetetlenné tette. A

mentési munkálatok csak arra szorítkozhattak, hogy a folyton erősödő szél által szertehordott szikrák fel ne gyútsák a csaknem kivétel nélkül nádteteiű többi épületeket.
Szakértői vélemény szerint a kár így is jóval meghaladja a 67 ezer pengőt.

A csendőrségi nyomozás szerint megállapítást nyert, hogy a tüzvész Mestvát Mária 5 éves és Mokány Mária 6 éves gyermekek okozták, akik játék közben tüzet raktak a disznóólban.

Április hónapban rosszabbodtak a debreceni közegészségügyi állapotok

Dr. Láng Sándor tisztifőorvos jelentése — A gümőkóros halálozás még mindig felül van a 15 százalékon

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Debrecen város közigazgatási bizottságának keddi ülésén dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsos, tisztifőorvos a következő jelentést terjesztette elő:

1931 április havában a közegészségügyi állapotok rosszabbodtak. Az összes születések száma 256, az összes halálozásoké 189, a szaporodás 67-et tett. Népmozgalmi tekintetben az előző hónapi 9.74 szaporodási arányszám 6.87-re esett vissza. Halvaszületés s vetelés 8 + 46, összesen 54 volt, ami örvendetesen 22-vel kevesebb a március hónapnál.

134 fertőző betegség

Fertőző megbetegedés április hónapban 134 volt, 29-cel kevesebb, mint márciusban, a halálozás itt 7 volt, kettővel több, mint márciusban. A fertőző megbetegedések: roneselő torokfő 29, egy halálozással, vörheny 16, kanvaró 34, zamárhurut 16, egy halálozással, bárányhimlő 21, hasihasnyálmirigy 2, két halálozással, gyermekágyi láz 3, három halálozással, szövődményes influenza 2, veszettségére evanus ebmarás 5, trachoma 5, vérhas 1, nyílt gümőkór 9. Ebben a hónapban a vörheny 6, a kanvaró 16 esettel lett több, mint a múlt hónapban.

A József királyi herceg-utcai óvodát diphteria megbetegedések miatt 2 hétre be kellett zárni. Az óvoda összes növendékeire kiterjedő körzeti vizsgálatnak 3 baktériumhordozót sikerült felfedezni, akiknek elkülföntése után több megbetegedés nem fordult elő.

Nevezetesebb halálokok: heveny-fertőző betegségek 7, gümőkór 29, rák 111, görcsök 6, hélihurut 1, erőszakos halál 4, öngyilkosság 6. Április hónapban a gümőkóros halálozás még mindig 15.3 százalékot tett ki, amely szám azonban a múlt évek áprilisi gümőkóros halálozások száma mögött maradt.

Elégtételt a tisztifőorvosoknak

A főorvos jelentéséhez elsőnek

Brunner Lajos bizottsági tag szöött hozzá, aki elégtételt szolgáltatott az egyetem szülészeti klinikájának egy régebbi felszólalásáért, amelyben azt állította, hogy a klinikára olyan tisztiorvosokat is beengednek, akik előzőleg hullavizsgálaton vettek részt. Ezután azonban kijelentette, hogy a tisztiorvosok mellékfoglalkozásai ellen indított harcot nem hagyja abba. Két levél alapján azt állította, hogy a tisztiorvosok nem érnek rá hivatali kötelességüknek teljesítésére.

Láng Sándor dr. tisztifőorvos egészségügyi főtanácsos válaszában kijelentette, miszerint nem áll az, hogy a tisztiorvosok nem tudják elvégezni kötelességüket. Neki hét olyan kiváló, lelkiismeretes tisztiorvos van, amilyen nincs több az országban. (Ellenzés.)

Brunner viszont válaszában azt fejtette, hogy a lakosság nem fordul bizalommal a tisztiorvosokhoz.
Láng Sándor dr. erre azt válaszolta, hogy e tekintetben propagandát munkát kell folytatni. A közegészségügyi Egyesület meg is teszi feladatát, azonban szükséges, hogy a propagandát kivigyék a külsőségekre. Ehez pénzre van szükség és ezért kéri a polgármestert, hogy a megfelelő fedezetet, ha lehet állítsa be a jövő évi költségvetésbe.

Ezután még dr. Bögel József szólt fel, aki a közokmány ügyével foglalkozott és azt kérte, hogy az állammal kötendő szerződésbe vegyék bele, hogy az új közokmány köteles respektálni a hatóságok beutalási jogát.

A közigazgatási bizottság ezután tudomásul vette a főorvos jelentését.

**Keltetőgépek,
műanyagok
Bészler Lajonnál
a Csonkatorony mellett.**

„BOSCH“ javítóműhely

Vállal minden típusú autó, traktor és motorkerékpár elektromos berendezésének javítását és újonnan való beszerelését. — Javításokért garancia.

Széchenyi-u.
24. szám.

Mágnesek cetelezése.
Akkumulátor töltés és javítás. Nagy alkárész raktár.

Debrecen város közigazgatási bizottsága rehabilitálta a halápi tanítót

Tóth Miklós tanító csak kisebb testi fenyegetéseket alkalmazott a gyermekekkel szemben — Vásáry polgármester nagy beszédben fejtette ki, hogy a tanító elhelyezése tekintélytiszteltet kisebbitését jelentené

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A közvéleményt is többalkalommal foglalkoztatta már Tóth Miklós halápi tanító ügye, amely kedden délután dr. Kacsóh Lajos tanfelügyelő referálása mellett került a közigazgatási bizottság elé.

Az eset azzal kezdődött, hogy Balla Mihály és társai egy beadványt nyújtottak be a tanfelügyelőséghez, amelyben azt kérték, hogy Tóth Miklós halápi tanítót, aki „ellenszenvesen” viselkedik, helyezzék át. A beadvány aláírói azt is állították, hogy Tóth Miklós súlyosan bántalmazta és megverte az iskolás gyermekeket. A megtartott vizsgálat megállapította, hogy Tóth Miklós tényleg kisebb testi fenyegetésekben részesítette a gyermekeket. Az is tény azonban, hogy a beadványra házról-láza járva gyűjtötték az aláírásokat és miután a Tóth Miklós pártján álló lakosság között is köröztek ívet, volt olyan tanyai gazda, akinek a neve két íven is szerepelt.

Tóth Miklós ügyével foglalkozott a debreceni törvényszék is, amely hivatalos hatalommal való visszaélés miatt negyven pengő pénzbüntetésre ítélte a tanítót, azonban a végrehajtást felfüggesztette. Az ítélet indoklása megállapította azt is, hogy a tanító „a népoktatás iránt ellenséges hangulatú lakosság körében végezi munkáját.”

Akció a tanító ellen

Ezek után történt, hogy megjelent a tanfelügyelőségen Makk Gyula fővadász, aki jegyzőkönyvben előadta, hogy nála megjelent egyszer Balla Mihály és előadta, hogy a tanítónak ki fogja törölni a nyakát, mert az őt valamért feljelentette és ezért őt el is ítélték. Azt mondta, hogy neki kilenc lóva van, de nem bánja, ha mind utána megy is, kitörli a tanító nyakát. Balla azt is előadta Makk Gyula előtt, hogy gyermekeire ráparancsol, hogy feleseljenek vissza a tanítónak, mire az biztosan megveri őket. Erre ő majd jobban megveri a gyermekeket, aztán az orvossal láttelelet vétet fel.

Kilencvenhat szülő kérelme

A tanfelügyelő ezután előadta, hogy újabbán 96 szülő és egyházi-részi vezető beadványban kérte, hogy a tanítót tartsák meg állásában, mert működésével teljes mértékben meg vannak elégedve. A tanfelügyelőség újra vizsgálatot tartott és megállapította, hogy a tanító azóta semmitéle testi fenyegetést nem alkalmazott. A tanítási eredménye igen jó. Ezenfelül feleségével együtt megszervezte az egyházi-részi életet is, istentiszteleteket tart és igen szép munkásságot fejt ki. Miután jelenleg Tóth Miklós ellen semmi kifogás nincs, kéri, hogy szükségesnek

tartja-e a közigazgatási bizottság a tanító ellen fegyelmi eljárás indítását.

A tanyai lakosság között megbomlott a béke

Dr. Nagy István ügyvéd arról beszélt ezután, hogy a tanyai lakosság között most már teljesen megbomlott a béke. A fegyelmi eljárást ő is feleslegesnek tartja, azonban a béke helyreállítása érdekében jó volna, ha áthelyeznék a tanítót.

Vargha Elemér dr. podgármesterhelyettes ezután előadta, hogy nála mult nap küldöttség járt a tanító érdekében. Kalas Ferenc református lelkész, a küldöttség vezetője kijelentette, hogy a tanító ellen szervezett hajza folyt és Tóth Miklós a legteljesebb megelégedésükre dolgozik. Az egész hajza csak két ember uszítására indult meg.

Misztly Károly főügyész kijelenti, hogy fegyelmi indítására nincsen ok. Itt csupán néhány ember sértett hiúsága fűti a boszszut.

Óry István arról beszélt, hogy a tanítókérdés miatt az egész tanyai lakosság szembefordult egymással. A tanítóellenes párt képes lenne egy kanál vízben megfojtani a tanító hivatit. Ő is helyesnek tartaná a békés uton való áthelyezést.

A polgármester beszéde

Vásáry István polgármester nagy beszédben védte meg Tóth Miklóst. Ha a tekintélytiszteltet és az igazságot megbolygatjuk, — mondotta — akkor többé szorongóddal sem lehet a rendet fenntartani. Az elhelyezés minden körülmények között a tanító kisebbitését jelentené. Ez pedig a köztektintély lejáratására vezetne. Amikor ő azt látja, hogy a bíróság is megállapította, miszerint Balla tényleg olyan kijelentést tett, hogy nem bánja, ha kilenc lóva is utána megy a tanító elleni hajzában, akkor a közérdek szempontjából azt mondja, csak hadd menjen utána ennek az ügynek inkább az a kilenc ló, mint a halápi tanító. Egyébként a saját hatáskörében majd megvizsgálja, hogy ez a Balla ugy tiszteli-e a mások jogát is, mint a maga vélt sérelmét. (Általános helyeslés.)

Nem helyezik át a tanítót

A közigazgatási bizottság ezután egyhanguan kimondta, hogy Tóth Miklós ellen a fegyelmi eljárás megindítását nem tartja szükségesnek, majd pedig egyetlen szavazat ellenében teljes többséggel úgy döntött, hogy a tanító áthelyezését sem tartja szükségesnek és kívánatosnak.

Ezzel a nagy port felvert ügy, ugy látszik, befejeződött és Tóth Miklós tanító most már megkapja azt az elégtételt, amely csak késett, de nem maradhatott el.

Féláron

nézhetik meg ma a Vigszinházban a

DEBRECENI UJSÁG-HAJDUFÖLD

olvasói a

„VA BANQUE”

című slágerfilmet.

Lil Dagover,
Bársony Rózsi,
Delly Ferenc és
Verebes Ernő főszereplésével

Debreceni Ujság-Vigszinház

FELARU JEGY

váltására jogosít

1 személy részére

a Vigszinház mozgó május 6-iki bármely előadására.

Debreceni Ujság-Vigszinház

FELARU JEGY

váltására jogosít

1 személy részére

a Vigszinház mozgó május 6-iki bármely előadására.

Százötven gazda kéri a szoboszlói és balmazújvárosi ut debreceni szakaszának kiépítését

A városnak nincs fedezete az úiépítésre

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Debrecen város közigazgatási bizottságának keddi ülésén Óry István 150 gazda nevében azt a kérelmet tolmácsolta, hogy a város sürgősen építse ki a balmazújvárosi- és szoboszlói-ut debreceni szakaszát, amely teljesen járhatatlan állapotban van.

Borsoss József műszaki tanácsos, majd pedig Vásáry István polgármester szólott hozzá chez a kérdéshez és kijelentette, hogy a mai viszonyok mellett egyelőre nem lehet remény az ut kiépítésére, mert 10 százalékos utadó mellett a jelenleg kiépített utak fenntartására is alig tudnak fedezetet teremteni.

A jövő évi utadó költségvetés összeállításánál, ha Óry István megjelöli a fedezetet, szívesen hozzájárul ahhoz, hogy ennek az utnak a kiépítéséről is gondoskodás történjék.

A bécsi Collégium
Hungaricum igazgatója
Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Dr. Lábán Antal, a bécsi Collégium Hungaricum igazgatója kedden délben érkezett meg Debrecenbe a bölcsész kongresszusra. A világhírű professzort dr. Hankiss János és Baranyai Béla professzorok fogadták népes küldöttség élén. Dr. Lábán Antal délután a kongresszus záróülésén előadást tartott.

Május 15-től kiadó

6 szobás parkettes teljesen modern lakas fürdőszobával.

Török Bálint-u. 18.

1. emelet.

Megnyilik Erdőbénye fürdő május 14-én.

Elsőrendű klimatikus gyógyhely. Fenyő erdő. Kellemes kiránduló hely. Timsós, vasgáliccs, kénes és szénsavas fürdők. Kvarc és diathermiás kezelés. Kérjen prospektust a fürdőigazgatóságtól! Kifünő vasuti összeköttetés. Weekend jegy. — Kifünő házilag kezelt vendéglő.

A debreceni törvényszék bírói karának nyári szabadsági rendje

Megjelent a kimutatás a debreceni királyi törvényszék bírának 1931 évi rendes szabadságáról. Ez a következő: Dr. Keserü Lajos törvényszéki elnök július 5-től augusztus 15-ig. Almássy László törvényszéki tanácselnök szeptember 7-től október 12-ig. Preinészberger Jenő törvényszéki tanácselnök augusztus 18-tól szeptember 28-ig. Jeney Sándor törvényszéki tanácselnök július 5-től augusztus 15-ig. Telegdy K. Ancor törvényszéki tanácselnök június 30-tól augusztus 10-ig. Rézler Ervin törvényszéki tanácselnök július 5-től augusztus 15-ig. Dr. Balogh Béla törvényszéki tanácselnök július 5-től augusztus 15-ig. Rózsa Lőrinc törvényszéki bíró július 5-től augusztus 15-ig. Szögyényi Gyula törvényszéki bíró július 5-től augusztus 15-ig. Dr. Jankovich Jenő törvényszéki bíró július 19-től augusztus 29-ig. Pülöp Károly törvényszéki bíró augusztus 15-től szeptember 25-ig. Kötő Sándor törvényszéki bíró július 5-től augusztus 15-ig. Dr. Bata Imre törvényszéki bíró június 22-től augusztus 2-ig. Dr. Cs. Sebestyén György törvényszéki bíró július 5-től augusztus 15-ig. Trágy András törvényszéki bíró július 5-től augusztus 15-ig. Dr. Tokay Gyula törvényszéki bíró július 5-től augusztus 15-ig. Vitéz dr. Kovács Elemér törvényszéki bíró július 13-tól augusztus 23-ig. Dr. Buday Sándor törvényszéki bíró július 2-től augusztus 12-ig. Dr. Tóth János törvényszéki bíró július 5-től augusztus 15-ig. Dr. Bányai József törvényszéki bíró (Tagosítás menete szerint.) Dr. K. Nagy Zoltán törvényszéki bíró augusztus 3-tól szeptember 7-ig. Dr. Jóna Kálmán törvényszéki bíró július 5-től augusztus 15-ig. Vitéz dr. Hejty Zoltán járásbíró (berendelve) július 5-től augusztus 15-ig. Dr. Csáky János járásbíró július 18-tól augusztus 14-ig.

Tekintettel arra, hogy a kir. törvényszék bírói és fogalmazói rendes évi szabadságukat július 5. napjától kezdődően augusztus 15. napjáig tulajdonképpen eltöltik, — ezen időre a helyettesítéseket a büntető ügyekben érkező összes sürgős ügyekben, kivéve a vizsgálóbírói teendőket, Pülöp Károly kir. törvényszéki bíró, polgári ügyekben pedig tagosítási ügyekben is, augusztus 2. napjáig dr. K. Nagy Zoltán, ez időponttól kezdődően pedig dr. Palocz Gyula kir. törvényszéki bíró látják el. A tanácsban elbírálandó kérdések elbírálása büntető és polgári ügyekben egyaránt Almássy László kir. törvényszéki elnök elnökelete alatt fentemlített kir. törvényszéki bírákból alakított tanácsban történjen.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol.

Allást

alkalmazást keres ???

O'vassa el lapunk a hirdetési rovatát.

Vitárius Béla newyorki kötszergyáros május közepén hazalátogat Debrecenbe

Harminc év előtt vándorolt ki és tíz év mu'va már saját palotájában lakott — Édesapja, a 87 éves Vitárius Benjámin és rokonai látogatására két hetet tölt Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósítójától.) Érdekes kábelhír érkezett Debrecenbe, Vitárius Béla newyorki kötszergyáros, aki 30 év előtt vándorolt ki Amerikába, tudatta debreceni rokonságával, hogy május közepén két heti tartózkodásra hazajön, Magával hozza feleségét és legkisebb leányát is. Május 2-án szállt hajóra és 7-én érkezik Cherbourg francia kikötőbe, pár napot tölt Párisban, azután Svájcot utazza be és május közepén jön Budapestre, ahová eljé utazik testvére, Vitárius Sándor ismert debreceni kötszerész és kereskedő.

Egy karrier története

Igen érdekes Vitárius Béla, a Newyorkban élő, csaknem százévesnyi magyarság egyik legismertebb alakjának története. A kötszerész-mesterséget Debrecenben tanulta, de nem tudott úgy boldogulni, ahogy szeretett volna. Felesége és gyermeke volt már, mikor elhatározta, hogy kivándorol Amerikába szerencsét próbálni. Elhatározását tett követte. Hajóra szállt s a fedélközön, a szegény magyar kivándorlók III. osztályán tette meg az utat. Már a hajón is munkát kapott. Newyorkban pedig mint kötszerészegéd helyezkedett el. Szorgalmasan dolgozott, szerényen élt és hétről-hétre rakta félre a garasokat és mikor már ezer dollárja volt, önállóította magát. Előbb csak egyedül dolgozott, később azonban kihívta magához Gyula öccsét is, aki szintén önállóította magát és ma már neki is kötszer- és sérvkötő gyára van. Tíz évi munka után Newyork központján, a Cityben három emeletes palotát vásárolt, oda helyezte át műhelyét, melyből nem sokára gyár lett, ahol 30 munkás keresi meg mindennapi kenyerét.

Ez a debreceni fiú a magyar akaratérő megtestesítője. Míg vagyont nem szerzett, addig élére rakta a garast. Még nélkülözni is tudott. Mikor pedig célját érte, a közérdek egyik legáldozatkészebb harcosa lett. A newyorki magyarság életében márkát jelent a neve: a newyorki református egyháznak már 20 éve presbitere, most pedig az amerikai magyar kereskedelmi kamarának is alelnöke, de áldoz a közjótékonyaság terén zavallósan, pártfogásába vesz mindent, ami magyar. Szép családja, 5 gyermeke van, de mind tud magyarul. Pár év előtt is volt itthon és mikor a debreceni Kossuth-szobrot meglátta, így szólt:

— Két év mu'va Kossuthnak szobra lesz Newyorkban is! Két év mu'va csakugyan felállították a newyorki Kossuth-szobrot: beváltotta ígérte, ő volt a szoborbi-zottság pénztárnoka, de a legbőkezűbb adakozója is: minden héten adott.

Vitárius Béla ünneplése Amerikában

Hogy milyen szeretet és megbecsülés veszi körül Newyorkba, mutatja az, hogy április 26-án abból az alkalomból, hogy hazajön, Vitárius Béla és neje tiszteletére száz terítékes lakomát rendeztek, melyen szép beszéd kíséretében adták át megemlékezésül az ezüst-tárca ajándékot, mely szintén magyar kéz munkája: Boldizsár László, a világhírű Toffani ékszerész-cég művészetének remekműve, amint az Amerikai Magyar Népszava a bankettől írt három hasábos cikkében írja.

Mint értesülünk, Vitárius Béla Debrecenben is ünneplésben fog részesülni. Meg is érdemli, hogy derek fiát szeretettel fogadja szülővárosa. (+)

A nyári menetrendben a Debrecen-Hortobágy vonal új vonatpárt kapott

A Debrecenből induló 14 óra 10 perces motorvonat a Nagyhortobágyig fog közlekedni, ahová 15 óra 42 perckor érkeznek, visszafelé pedig 15 óra 50 perckor s 17 óra 12 perckor érkeznek Debrecenbe, ahol csatlakozást kap a Budapest felé induló 17 óra 18 perces gyorsvonathoz.

Mindenki előtt ismeretes az idegenforgalom növelése érdekében kezdeményezett akció, amelynek egyik legtermészetesebb követelménye, — hogy a vasuti összeköttetés kényelmes és emellett kedvező is legyen. Kétségtelen, hogy az idegenforgalom szempontjából Magyarországon a vidéken elsősorban a Nagyhortobágy jön figyelembe, amely természeti csodáival, híres gulyáival és méneseivel páratlan az egész világon. Mindennek ellenére, a közlekedési viszonyok ezen a vonalon nem voltak kielégítőek. Köztudomásu, hogy a Hortobágyot Debrecenben keresztül keresik fel a legtöbben s akinek több napi idő nem áll rendelkezésére, az vagy a Hortobágyot, vagy pedig Debrecen nem láthatta meg, pedig megfelelő beosztással egy nap alatt mindkét hely nevezetességeit meg lehet szemlélteni.

Ez az elgondolás vezette a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamarát arra, hogy előterjesztést tevesen az Államvasutak igazgatóságá-

hoz oly irányban, hogy Debrecen és Nagyhortobágy között a vasuti összeköttetés kielégítő legyen. A kamara konkrét javaslatot tett az államvasutak igazgatóságának, melyet az igazgatóság magáévá tett s így a május 15-én életbelépő nyári menetrendben már szereplni fog az új vonatpár.

Az új menetrend szerint a Debrecenből 14 óra 20 perckor induló vonat — amely eddig csak Balmazújvárosig közlekedett, egészen a Nagyhortobágyig fog járni, ahová 15 óra 42 perckor érkezik. Visszafelé 15 óra 50 perckor indul s Debrecenbe érkezik 17 óra 12 perckor, úgy hogy csatlakozása lesz a budapesti gyorsvonathoz.

E módosítás által lehetővé válik a Debrecenbe érkezőknek az, hogy egy nap alatt úgy Debrecen, mint a Hortobágyot is megismerjék. Aki pl. reggel érkezik Debrecenbe délután meglekint Debrecen nevezetességeit s a délutáni vonattal rándul ki a Hortobágyra, ahonnan este 18

óra 55 perckor indul vissza Debrecenbe s még az éjszakai vonatokkal folytathatja utját Budapest felé. — Fordítva is megvalósítható ugyanez a terv, amikor is a 7 óra 35 perces vonattal történik a kiutazás a Hortobágyra, a visszautazás pedig az utonnan beállított vonattal történik délután 15 óra 30 perckor. Ennek a vonathoz csatlakozása van a budapesti gyorsvonathoz is, aki pedig a délután is Debrecenben töltheti kényelmesen meglekintheti a város nevezetességeit és még az nap éjtel el is utazhat a városból.

Az államvasutak igazgatóságát csak dícséret illetheti a kamara által előterjesztett kérelem teljesítéséért, ami által lehetővé tette egy napi időnek gazdaságos kihasználását az Alföldön. Reméljük, hogy az idegenforgalom érdekében megindult propaganda ezzel csak erősödni fog s a forgalom emelkedését is maga után vonja. Az új vonatpár beállításának nemcsak országos vonatkozásban van jelentősége, hanem a debreceni helyi viszonyok szempontjából is, mert ezáltal lehetővé válik az, hogy félnapos délutáni hortobágyi kirándulásokon részt vehessenek azok is, akik délután hivatalukkal vagy munkáikkal vannak elfoglalva.

FŐISKOLA

Csütörtökön lesz a jogászvivőverseny

A Debreceni Egyetemi Kör Jogász osztagja csütörtökön délután fél 3 órakor tartja a DTE tornacsarnokban évi, szokásos vivőversenyét a „Jegjobb jogász vivő” címért.

A verseny helyezettjei számára már több értékes tiszteletdíj érkezett a rendezőség kezébe. A verseny rendezősége mindent elkövetett, hogy az idei verseny se maradjon el színvonal dolgában az előbbiektől. Eddig már számos kiváló vivő nevezett be, azonban tekintettel a nagy érdeklődésre, a helyszínen is lehet nevezéseket eszközölni.

A versenyt dr. Nagy Sándor, sz. Gavalier Lajos és Benedek Péter, a Békessy Vivő Club kiváló vivői vezetik le.

Az érdeklődőket ezuton hívja meg tisztelettel a rendezőség, Belépti díj 20 fillér.

Hírösszen a Debreceni Ujságban

Legszébb tavasz a pesti koczón... Az itt lévő

BRISTOL SZALLODA

uj rendszere a közönség tetszését megnyerte,

Napi 12 P-ért kaphat — a szoba fekvésétől függően — lakást és elsörendű teljes ellátást. — Jöjjen, próbálja meg és mindig csak hozzánk fog szállani.

BRISTOL SZALLODA
Budapest—Dunakorzó.

Hírek

1931. május 6 (szerda)

Prot.: Frida. Kath.: János ap. ev.

Ma a következő gyógyszertárak rak tartanak éjjeli szolgálatot: „Arany-angyal” Piac-u. 50. — „Nap” Piac-u. 1. — II. „Rákóczi” Széchenyi-u. végén. — „Bocskay” Cegléd-u. 22. — „Tisza” Maross György-tér 9.

IDŐJÓSLÁS

Hazánkban tovább tartott a hőemelkedés. Budapestén 26, Kecskeméten 29 fokot ért el a tegnapi délutáni hőmérséklet. Az ország néhány pontján apró esők voltak.

Budapesten május 5-én délben a hőmérséklet 24 fok Celsius. a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 761 milliméter.

Várható időjárás a következő huszonegy órára: Zivatarhullám és Nyugat felől a meleg csökkenése.

Szilv Kálmán dr. államtitkár Debrecenben

Dr. Szilv Kálmán kultuszállamtitkár kedden délután 6 órakor a gyorsvonattal Debrecenbe érkezett. A pályaudvaron az egyetemi tanács fogadta. Fogadtatás után az egyetemi vendége a közközbiztat tekintette meg, mely most már tudvalevőleg az egyetem kezelésébe ment át. Az államtitkár este résztvett a bölcsész-kongresszus záró bankettjén, szerdán pedig az egyetem orvosi fakultásán folytat tárgyalást. Tiszteletére délben dr. szentpéteri Kun Béla rektor szükebbkörű bankettet ad.

— A TESZ és Revíziós Liga tiltakozása a Páris körüli béke ellen. A Társadalmi Egyesületek Szövetsége, a Magyar Revíziós Liga május 17-én az olasz-német-bulgár- és albán nemzetek fiaival karöltve és azok részvételével tiltakozó felvonulást rendez a Páris körüli békék ellen. A Szabadságféren naggyűlés lesz, ahol idegen szónokok is beszélni fognak. Ugyanezen napon olasz-bulgár-német- és osztrák városokban is gyűlések lesznek.

— Amerikai frontarcosok a békeszerződésért. Newyorkban az amerikai Frontarcosok Szövetsége naggyűlésén határozati javaslatot fogadtak el, amelyben állást foglaltak a békeszerződések megváltoztatása mellett.

— A Szent Erzsébet Nőegylet gyűlése. A Szent Erzsébet Nőegylet május 7-én, csütörtökön a r. kath. reál-gimnázium tanácstermében délután 6 órai kezdettel gyűlést tart, melyre — tekintettel a letárgyalandó ügyek fontosságára — a tagok pontos megjelölését kéri az elnökség.

— A Katholikus Otthon közgyűlése. A Katholikus Otthon május 6-án, ma szerdán 8 órakor tartja közgyűlési vacsoráját Kandia-utca 17. sz. a. lévő helyiségekben. Egy teríték (ital nélkül) 2 pengő. (Élőétel, vegyes sült, tézsa.) Jelentkezni lehet ma délután 4 óráig. Telefonszám: 8-62. Kummergruber Emil, ügyvezető igazgató.

GEBAUER

TEMETKEZÉSI VÁLLALAT
KOSSUTH-UTCA 2.

TELEFON NAPPAL 103. ÉJJELE 60.

— Az Orvosegyesület ülése. A debreceni Orvosegyesület május 7-én, csütörtökön délután 6 órakor a belklinikai tantermében tudományos ülést tart. Tárgysorozat: Bemutatás: Miklós Andor: Az optikai nystagmus. Tardy Sándor: Osteoperiositis deformans syphilitica. Orsós Jenő: Subcutan epehólyag-reptura. Hüttl Tivadar: Hypophysistumor. Előadás: Kulín László: A csecsemőkori neuropathias hányások és a pylorus spasmus.

— Szegeden megkezdtek a rizstermelés előkészítő munkáját. Szegedről jelentik: A Fehér-tónál tervezett rizstermelés előkészítő munkáját megkezdtek. A városi mérnöki hivatal már egy ártézi kutat furatott, amely perenkint 1200 liter vizet ad. Pár nap múlva elkészül a másik ugyanilyen vízbőségű kut és tervbevettek egy harmadik kutat is. A rizstermelésre szánt terület először felszántják, aztán feleresztik vízzel és abba vetik el a rizst. Szegedre nagy áldás volna, ha a kísérletezés sikerrel járna. Ha a termelés sikerül, akkor egyszerre eltűnne a Fehér-tó kopár területe. Most egy magánvállalkozó kísérletezik, de ha a rizstermelés eredményes jár, akkor jövőre a város is megpróbálkozik vele. Elkészült már a szegedi halastó egyrésze is, egy nagy, száz holdas medence.

— Az amerikai magyar szerencsésje. Egy clevelandi magyar elektrotechnikus, Andrews Kovács, a nagy amerikai gazdasági válság következtében tönkrement. Új vállalkozásba akart fogni, de ehez nem volt elegendő pénze. Az utolsó pillanatban mentőötlelet támadt. Egy magyar családnak eladta azokat a könyveket, amiket az elmúlt 33 év alatt Tolnai Világlapjától kapott kedvezményül. Az így szerzett háromszáz dollárral új üzletet kezdett és ma már egy kis gyár tulajdonosa.

— Megnyílt a Kereskedelmi Csarnok nyári helyisége. A Debreceni Kereskedelmi Csarnok a napokban költözik ki nyári klubhelyiségébe, melyet a városi nagyerdői cukrászdában új izléssel és kényelemmel rendezett be. A teljesen újonnan átalakított helyiségben tágas játékos- és olvasótermek várják a klubtagokat s a csarnok vezetősége arról is gondoskodott, hogy meleg és hideg étellelkel izletes konyha és jól felszerelt italtermés álljon a tagok és hozzátartozóik rendelkezésére, ahol menürendszer mellett olcsó vacsorát szolgáltatnak fel. Társasvacsorák rendezésére is alkalmas a nyári klubhelyiség, amelynek az erdő felé néző frontján fővárosi színvonalon álló tejjövőt nyitottak. Ebben a traktusban olcsó uzsonnát, tejtermékeket, süteményt, fagylatot szolgáltatnak ki. A konyhát és a tejjövet a csarnok a saját rezsijében tartja fenn, az üzemi vezetését pedig Kovács József vendéglős vállalta, aki mint a csarnok főpincére, régi gyakorlatával, szaktudásával és meggyőző modorával rászolgált a közönség elismerésére. A tejjövmár mai napon megnyílt és be rendezésével, olcsó áraival, valamint a szolid kiszolgálással megnyerte a nagyközönség tetszését.

— Aldott állapotban levő nők és ifjú anyák a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyítás főképvisele a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Sulyos géphiba hátráltatta a „Debreceni Újság—Hajdúföld” keddi reggeli kikézését. A „Debreceni Újság—Hajdúföld” megszokott kora reggeli kézbesítését, ami a kihordók és kihordó-asszonyok egész seregét szokta utnakindítani a hajnali órákban a József kir. herceg-utca 16. szám alatt lévő tágas nyomdahelyiségből, kedden könnyen végzetessé válható gépdefektus akadályozta meg. A körforgógép hatalmas motorja felmondta a szolgálatot, izlani kezdett, tönkretette a lendítőszíjat és megállította a rotációs működését. A vállalat vezetősége azonnal intézkedett, hogy a még ki nem nyomott lappeldányokat a nyomda gyorsajtói vegyék gyorsajtó öránként csak ezer nyomást tud végezni és így két gépnél megfeszített tempóju munkája sem volt elég arra, hogy a vidék legnagyobb napilapjának sok ezer példányát a megszokott reggeli órákra előállítsa. Bár a gépből rögtön vitték a kézbesítők a friss lapokat, a fentvázolt okok miatt igen sok olvasónk csak a délelőtti folyamán kaphatta meg a „Debreceni Újság—Hajdúföld”, amiért a szerkesztőség és kiadóhivatal, — hivatkozva az elháríthatatlan géphibára, — az előfizetők jóakaratu elnézését kéri.

— Ügyvédi hír. Dr. Gévay Béla ügyvédi irodáját Szent Anna-utca 11. szám alól Ferenc József ut (Piac-utca) 64. szám alá helyezte át.

HELYES ÜZLETI ÉRZEK

Frici és Peti minden héten kapnak tíz fillért, hogy azt a takarékkasszájukba tegyék és majd egymásnak születésnapi ajándékok vehessenek. Egyszer csak Frici bömbölvé fut a papájához: — No, miért sírsz? — Papa, a Peti a maga tízfillérést mindig az én kasszámba dobja.

— Felhívjuk olvasóink figyelmét, miszerint bármilyen dolgát (lakás, vásárlás, utlevélügy stb.) szerény díjazás ellenében elintéztethet Budapestben anélkül, hogy személyesen felutazna s így megtakaríthatja az utiköltséget. Levélbeni megkeresés Knézés-utca 15. szám. földszint 4. ajtó.

— Itt a tavasz. sőt a nap, telkesrelek vasárnap, ha az idő jól üt ki. Nagverdőre megyünk ki. Fényképfelvételeidet előhívja, másolia Springer papír-, fényképészeti szaküzlete.

— A gyomorfájás, gyomornyomás, bélsárpangás, nagyfoku erjedés, rossz emésztés, fehér nyelv, kábultság, fülzúgás, halvány arcszín, kedvellenség a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával sok esetben elmúlik.

Fehértői Dániel

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11-85. SZ.

— A reáliskola majálisa. Május 9-én, szombaton megrendezi a szokásos évi majálisát a reáliskola ifjusága. A majális az idén a Palagon tartják, ahová reggel 9 órakor vonul fel az ifjuság. A reáliskolából az erdei megállóig gyalogosan vonul fel, onnan pedig villamoson, részben pedig biciklivel. Odaérkezve az ifjuság megtízorázik, majd játszik vagy kirándul, 1 órakor lesz az ebéd. Tízórára az ifjuság virslit és kenyéret kap, ebédre pedig gulyáslevest. Ebéd után pedig lesz hangverseny a nagy közönség részére. Ebéd kenyérral együtt 48 fillér, tízórai kenyérral együtt 36 fillér. Este pedig 7 órakor haza a majális Jóvér Antal tanár intézi, akihez minden kérdésben fordulni kell. Külön meghívók nem lesznek. Az iskola ezton is meghívja a szülőket és az iskola tisztelőit a majálisa. Természetesen természetbeni adományokat szívesen fogad el és osztja ki a fiatalság között az iskola. Aki a szülők közül ebédelni akar az ifjúsággal, az jelentse be jó előre szándékát Jóvér tanárnál. A tanulók természetesen otthonról hozott ennivalóval is elláthatják magukat egész napra.

— Gazdát cserélt Debrecen egyik legrégibb látszerész üzlete. A hatvan esztendő óta fentálló Fischer-féle látszerész üzlet a napokban gazdát cserélt, amennyiben azt Cserép Sándor optikus vette meg és szerelte fel gazdagon. Cserép Sándor nevét jól ismeri Debrecen egész ur közönsége. Fiatal, de elsöranugan képzett látszerész, aki 19 évig dolgozott Löbl Gyula optikai laboratóriumában. Új üzletét rendkívül izlésesen, gondosan rendezte be, gazdagon felszerelt, dus raktárában a legkülönfélébb optikai cikkek teljes bőséggel rendelkezésre állanak, rendkívül olcsó árak és igen figyelmes, pontos kiszolgálás mellett. Cserép Sándor új üzlete iránt az ur közönség körében már is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg s bizonyos, hogy Debrecen publikuma szeretettel és megértéssel fogja támogatni az új látszerész üzlet tulajdonosát.

VALTOZATOSSÁG

— Sohasem szoktál utazni?
— Nem én. Voltaképpen mi értelme van annak, hogy az ember utazgasson?
— Hát, hogy új arcokat lásson maga körül.
— No, azt látok anélkül is. A feleségem minden héten új szobaleányt fogad.

— Az új nyári menetrend — mint ismeretes, rövidesen életbélp. Ez alkalomból ismét kellemes meglepetéssel szolgál a most megjelent Zöld Menetrend: alakja kicsi, könnyen kezelhető, igen áttekinthető, ugynevezett zsebalak s terjedelme 344 oldal. A vasúti és hajózási menetrendek mellett közli a vidéki autóbusszjáratok részletes menetrendjét is és a week-end-, társasutazási-, turista kedvezmények-, körutazási- és helyjegyekre vonatkozó ismereteket. A zöld menetrend mindezeneken kívül olyan újítással lepte meg a menetrendvásárlókat, amely a menetrendkiadás történetében egyedül álló: Állandóan értesíti közönségét az időközi menetrendváltozásokról. Ezt az értékes, sőt mondhatni felbecsülhetetlen szolgáltatást ingyen teljesíti. A zsebalaku zöld menetrend ára 1 pengő, mindenütt kapható.

— Zongora órákat ad és csoportos magyar nótá tanítást is vállal igen utányos áron zongoratanáruó. Cím a kiadóban.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Lakatos Ambrus tüzer szakaszevezető, fiu: Sándor, Gebauer Karoly városi tisztviselő, leány: Sara, Szabó Sándor fm., fiu: Sándor, Pákozdi István lakatossegéd, fiu: József.
Halálozások: Nagy Ferenc ref. 53 éves, Bösörmenyi-uti várház, Maklodi Mária ref. 16 éves, Ujföld 13., Karmes Béla ref. 45 éves, Kécsa u. 69., Ormós Ilona ref. 16 hónapos, Pesti u. 4., Tóth Ilona ref. 8 éves, Kuruc u. 63.

— „Fehér-est” a Kalazanti Szent József reálgimnázium dísztermében. Az éremházi boldog Margit Leányklub május 14-én, áldozóestüörtökön fél 7 óráig kezdettel műsoros estélyt rendez a tenyási szegény gyermekek felruházása jévre. Színpad kerüli Ujházy György kedves, humoros, magyaros vidám játéka, az „Érik a, érik a buzakalászt”. A szerepek a legjobb műkedvelő gárda kezében vannak. A klubléányok gyönyörű magyar táncá díszli a harmadik felvonás képét. A színdarabot Thuróczy Gyula színművész, főrendező tanítja. Tíz éves műsört a legközelebbi számban közölünk.

ELUTASÍTÁS

— Kedves kisasszony, egy öröndetes díjgot akarok önnek közölni. Két jegyet vásároltam világkörüli utra.
— Szép dolog! Akkor most kétszer is körülutazhatja a világot.

— Versenyfőzés gáztakarék-tűzhelye-
ten. A városi világítási vállalat — mint ezt minden évben teszi, azuttal is, hogy a közönségnek a gázzal való takarékoskodást és a gáztakarék-tűzhelyen való főzés és sütés előnyeit bemutassa, május 9., 10. és 11-ik napján, szombaton, vasárnap és hétfőn a Royal szálloda nagytermében gázpropaganda előadás sorozatot és főzési, sütési versenyt rendez. A versenyben a helybeli taníté-
zetek növendékei fognak részt venni és külön verseny lesz a háztartási alkalmazottak (szakácsnők) részére is. A főző és sütő versenyeken résztvevők ezuttal be fogják bizonyítani, milyen legcélszerűbb gázfogyasztással, a leg-
rövidebb idő alatt milyen ízletesen lehet főzni és sütni. A főző és sütő versenyeket előírt szabályok mellett tartják meg és helybeli uriaszonyokból álló bíráló bizottság fogja eldönteni ugyanezek az előírt szabályok mellett a győzteseket. Fő feltétel a gáztakarék-tűzhelyeken való főzésnél és sütésnél elsősorban a gázzal való takarékoság, a gyorsaság és az elkészített ételek minősége. Több csoport vesz részt a versenyeken. Szombaton délelőtt 11 órakor és délután 6 órakor lesz az előverseny és az ebből a versenyből győztesként likerülök hétfőn, május 11-én délután 6 órakor a záróversenyben vesznek részt. A verseny győztesei tiszteletdíjjal és emléklappal kapnak. Vasárnap délután 6 órakor kezdődik a háztartási alkalmazottak versenye. Itt is az előírt szabályok szerint megy végbe a főző és sütő verseny. Már most felhívjuk ezeket a gázfőzési és sütési propaganda előadásokra és versenyekre a háziasszonyok figyelmét, mert minden háziasszonynak fontos érdeke a gáztakarék-tűzhelyeken való főzésnél és sütésnél a takarékoság, melyet csak úgy lehet elérni, ha a főzés és sütés szakszerűen történik. Az előadónak pontosan elmagyarázza és bemutatja gyakorlatilag a gáztakarék-tűzhelyen való főzést és sütést, valamint annak helyes kezelését. A gázpropaganda előadások és főzések május 9., 10. és 11-én délelőtt 10 óráig és délután 1 óráig és folytatolag délután 4 óráig este 8 óráig tartanak. Ugyanott ez alkalommal a világítási vállalat úgy a gáz mint a villamos háztartási cikkekkel nagy kiállítást is fog rendezni. Belépti díj nincsen, a világítási vállalat minden érdeklődőt szívesen lát.

— Fürdőruhák, fürdősapkák, cipők, fürdőköpenyek, strand kabátok jutányos áron kaphatók Antalfy Gyula sportüzletében, Varga-utca 1.

MŰVÉSZET

Hoór Tempis Erzsébet jótékonycélu hangversenye

Ugy látszik, hogy ebben a sok gonddal és önző irigységben tobzó világban mégis csak van idealizmus és szeretet. Hoór-Tempis Erzsébetnek ez évben hét jeles növendéke megy a Zeneművészeti főiskolába vizsgázni. Bizony a legtöbbje nehezen hozta össze a 160 pengős vizsgadíjat, kettőnek meg még ennyi sem jutott a mai nehéz időkben. Hoór-Tempis Erzsébet egy nemes gesztussal megoldotta a megoldhatatlant, uri szerénységgel, minden fellépés nélkül segítségére sietett növendékeinek és ebben a szép elhatározásnak kivételében önzetlenül támogatták K. Voith Ilonka és Szabó Emil.

Kedden este önálló hangversenyt rendeztek, hogy a vizsgadíjat megszerezzék. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy ez úgy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült. A zenede hangversenytermét zsufolásig megtöltő előkelő közönség meleg ünneplésben részesítette a két nemesszívű művészeket és a két tanítványt.

A műsor legnagyobb részét Hoór-Tempis Erzsébet énekszámai töltötték ki, aki az olasz szerzők közül Donaudí, Durante, Giu-

lia Reclí és Respighi, a magyarok közül Kodály, P. Nagy, Diczl, Lehár, Hubay és Forray műveiből énekelt. Mondanunk sem kell, hogy olyan kedves közvetlenséggel és olyan művészettel, amilyent ezidei szezonunkban csak Guglielmattinél tapasztaltunk. A közönség szünni nem akaró tapsaira ráadási is kellett adnia. A K. Voith Ilonkával előadott „Aida” és „Windsori nők” duettjében, ugyszintén a szóló számaiban is csengő nemes sopránya és kiváló énekkultúrája magas zeneci élvezetet nyújtott. K. Voith Ilonka drámai mezezőja méltó versenytársnak bizonyult s erőteljes, kiegyenlített színskálája, művészi előadása egyformán részesévé tette a nagy sikernek.

A műsoron a két tehetséges növendék is szerepelt: Vajda Juliska és Schön Olga, akik nagy tapsot arattak. A két jelenlévő zeneszerző, különösen P. Nagy Zoltán zeneiskolai igazgató és Forray István zeneiskolai tanár is meleg óvációban részesültek. Az egész műsor zongorakíséretét Szabó Emil, zeneiskolai tanár kiváló precizitással és művészettel látta el. (I. I.)

Basilides Mária, a legnagyobb magyar hangverseny-énekesnő szerepel az „Anyák napi” hangversenyén

Szombaton este 8 órai kezdettel rendezi meg a KIE hatalmas protestáns egyházi hangversenyt az Arany Bika dísztermében. Az ezévi „Anyák Napja” nagyarányú ünnepségeinek legkiemelkedőbb eseménye lesz ez az impozáns hangverseny, amelyen a 25 tagból álló, országos-hírű korál kamarakórus, operaházi énekes és énekművésznőkből álló együttese lép a debreceni zenekedvelő közönség elé. A debreceni zenei szezon gazdagsága után is meglepetést jelent ez a zenei esemény. Az énekkar szóló számaiban nem kisebb művésznő énekl, mint Basilides Mária, a magyar énekművészet büszkesége, aki Európa fővárosaiban tett körutia után jön le Debrecenbe. Az orgonakíséretet Zalánfy Aladár orgonaművész, a Zeneakadémia tanára látja el. Szerepel a műsoron a Máv-

filharmónikusok zenekara is.

A műsoron az egyházi zene remekei Bach, Handel, Tundel, Telemann Schütz, Hasse művei sorakoznak fel. A debreceni dalárda kultusz művelői is nagy érdeklődéssel fogadják a nagy országos-hírű énekkar szereplését, amely bizonyosan maradandó művészi hatást jelent az itteni zenei életre.

A hangverseny jegyei a KIE titkári hivatalában (Piac u. 7. I. Teic-fon 409.) és az Arany Bika portásánál kaphatók.

Allást keres?

Tegye közzé anróhirdetését 2 naplaponban, 10 szót 3 filléért. — Hirdetését feladhatja:

Könyvek, folyóiratok

b ekötése,

paszpartuk, gobelin spa-
nolások díszes, izléesen

József királyi herceg-u. 16. sz.

Mintákat házhoz küldünk.

Telefon 3-47.

Sport

Egyetemi atletikai bajnoki verseny

A Debreceni Egyetemi Athletikai Club május 9-én délután fél 5 és 10-én délután fél 4 órai kezdettel rendezi meg az egyetem 1931. évi atletikai bajnoki versenyét.

Verseny számok és azok sorrendje: Május 9-én (szombat) délután fél 5 órakor: 1. 100 m-es síkfutás előfutamai, 2. Magasugrás, 3. 100 m-es síkfutás döntőfutama, 4. Súlydobás, 5. 400 m-es síkfutás, 6. Távolugrás, 7. Diszkoszvetés, 8. 110 m-es gátfutás időfutamai, 9. 1500 m-es síkfutás.

Május 10-én (vasárnap) délután fél 4 órakor: 1. 200 m-es síkfutás előfutamai, 2. 800 m-es síkfutás, 3. Rudugrás, 4. Hármastugrás, 5. Gerelyvetés, 6. 200 m-es gátfutás időfutamai, 7. 5000 m-es síkfutás, 8. 400 m-es gátfutás időfutamai.

A versenyen csakis a m. kir. Tisza István Tudományegyetem rendes és rendkívüli hallgatói vehetnek részt.

Nevezési díj nincs. Nevezni a helyszínen lehet.

Díjazás. Minden versenyszám győztese: A m. kir. Debreceni gr. Tisza István Tudományegyetem 1931. évi . . . bajnoka címet és ezüstözött érmet nyer, második helyezett bronz érmet, harmadik helyezett különféle sportkönyvet nyer.

Az összes versenyszámok pótversenyt képeznek az egyetem facultásai között és a pontversenyben győztes facultas egy évig védeje lesz a DEAC által alapított Tisza István vándordíjnak.

Heti futballprogram

I. profiliga.

Budapest: Ujpest—Bocskay
Hungária—Ferencváros
Vasas—Kispest.
Szeged: Bástya—III. ker.
Pécs: Pécs-Baranya—Budai 11
Szombathely: Sabaria—Nemzeti
Amatőr bajnokság
Debrecen: DKASE—Textilgyár
DMTE—NyMTK
DTE—MTSE
DEAC—NyÖTSE
Nyíregyháza: NyKISE—DVSC
Püspökladány—PMÁV—NyTVE
Kisvárd: NSE—KSE
II. Szövetségi sorleg
DFAC II.—D. Bőrös
NyVSC—PIC

A derecskei járási leventeverseny műsora:

A verseny napja 1931 évi május hó 31-én 15 órai kezdettel:
1. Fogadás.
2. Himnusz.
3. Járás vándor zászló leadása.
4. Díjlovaglás, díjgratás egyes és hármas csoportokban.
5. Sportszerű buzogánycsuklógymnastika.
6. Tömegstaféta futás (összes leventeegyesület á 12 fő.)
7. Gula vágatózó lovakon (Carussel.)
8. Szabadgyakorlatok fegyverrel (összes leventeegyesület á 12 fő.)
9. Mutatványok vágatózó lovon.
10. Játék tömegstaféta (összes leventeegyesület á 6 fő.)
11. Tornaszás vágatózó lovon.
12. Szalagtépés (jeu de barre) voltízszálás, lovas járőr tűzgratása.
13. Gula (az összes leventeegyesület részt vesz).
14. Záróbeszéd, dr. Ertsey Péter kormányfőtanácsos leventeegyesületi elnök. A járási vándorzászló átadása.
15. Díjkiosztás.
16. Hísekegy zenekísérettel.
17. Elvonulás.

16.458—1931. v. h. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulírott bír. végrehajtó közhírré teszi, hogy a bpdapesti közp. kir. járás-bíróság 417.943—931. sz. végzésével 2296 P 40 f és jár. iránt dr. Csornyánszky Aladár budapesti ügyvéd által képviselt Magyar Mezőgazdák Szövetkezete javára elrendelt végrehajtás során bíról-g lefoglalt és ki nem igényelt 3150 P becsértékű ingókra az árverést a még fennálló tartozás behajtása végett a helyszínére: Vámospéres határában, Harsarík féle tanyán 1931. évi május hó 27. napja délelőtt háromnegyed 11 órájára kiüzetik, amikor a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladottnak a lefoglalt traktor, vetőgép, kapargép, lovak, szekér és egyéb ingók.

Ezen árverés a fenti ingókra jogerős kielégítési zálogjoggal bíró többi végrehajthatók, mint csatlakozók javára is,

még fennálló követeléseik erejéig — az 1908. XLI. t.-c. 29. §-a alapján — ezenel kitézetett.

Debrecen, 1931. évi április hó 21-én.
Rápolthy János,
m. kir. bír. végrehajtó

Vásárok jegyzéke

Május 6-án. Háromfa, Kaposvár (sertésvásár nincs) Nagylengyel (sertésvásár nincs), Sárrétudvari, Tapolca. Kirakodóvásár: Bicske, Kisterenyé. Állatvásár: Jánosház (lővásár nincs), Miskolc.

Május 7-én. Csaroda, Encs, Egyek. Hetes (sertésvásár nincs), Kecskemét, Onód, Pellérd, Répceszemere. Állatvásár: Celdömök, Kiskomárom lővásár nincs), Tiszafüred.

Május 8-án. Nagybjom (sertésvásár nincs), Sükösd. Marha- és kirakodóvásár: Senyeháza. Kirakodóvásár: Kecskemét.

Május 9-én. Balatonlelle (sertésvásár nincs), Bő (sertésvásár nincs).

Perfekt főzőnő,
ki a háztartás és a gazdaság minden ágában kiváló jártassággal bír, szépen varr fehérneműt és felsőruhát, hosszú éves bizonyítványokkal állást keres uri családnál vagy tanyára, parochiára. Címe a kiadóban. 1593

Hímzőnő,
ki finomabb munkát vállal, mutassa be kézimunkáját Piac utca 34. sz., könyvkereskedésben. 2030

Allást kereső férfiak

Nyugdíjas
számvevő csekély fizetésért irodai, mázsakezelői, fátelpefelügyelői vagy ehhez hasonló alkalmazást keres. Vigkedvű Mihály utca 32. 3340

Soffőr,
iatal, ügyes, gépészműt teljesen értő azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóban.

Kereskedősegéd,
jó bizonyítvánnyal, rőfös vagy bármily más szakmában alkalmazást keres. Fritz József, Onos-say utca 47. a. 1830

Betöltendő állás nőknek

Ügyes
leányt csipkeadajustálásra felvesz Csipkeüzem, Széchenyi utca 28. 3409

Privát
házhoz szoptatós dadát keresek. Érdeklődők Hadházi utca 30-e. sz. alatt jelentkezzenek. 2026

Perfekt
főzőnőt hosszú bizonyítvánnyal, ki szépen mos és vasal, keres június 1-ére kis család, 35 éven aluli jelentkezzen a kiadóban. 2521

Jól főző
tisztességes mindenest kis családdal azonnal felvesszünk. Ornstein, József kir. herceg utca 54. 2031

Bejárónő
jó bizonyítvánnyal, fiatal azonnal felvételük. — Gaál Istvánné Zöldfa u. 2. szám. 3408

Fogorvosi
rendelőbe ügyes lányt felveszek. Dr. Horvát Irén, Arany János u. 15. 3400

Urleány
házvezetőnőnek, vagy durvább munkák végzésén kívül bármilyen állásra fizetés nélkül is menne. Címét „Állás” jellegére kér.

Betöltendő állás férfiaknak

Kifutófiut
vagy leányt, ki már irodában alkalmazásban volt, 4 középiskolával felvesszünk. Jelentkezés Piac utca 64. 1815

Nagyobb
kifutófiut felvesz Hege-düs és Sándor-nyomda, Piac u. 49. sz.

Lakás és szoba kereslet

Kerti
nyári lakást keresek. Ajánlatokat „Nyári lakás” jellegre a kiadóba kérem. 1870

Butorozott szobát keres
egyszerűt és olcsót a város központján, lehetőleg a Piac, Kossuth, Csapó utcák közelében szolid fiatalember. Ajánlatokat „Május 15” jellegre a kiadóba kér.

Kiadó lakás

Egy
háromszobás lakás kiadó Barna u. 5.

Kétszobás,
clőszoba, fürdőszoba, par-kettes modern lakás augusztustól kiadó. Vigkedvű 11. 2032

Szép
tágas szoba, konyha, speiz kiadó. Zugó utca 4. Reáliskolánál.

Földszinti
ötszobás utcai urilakás kiadó. Arany János utca 20. Értekezhetni az emeleti lakásban. 2005

Egy
szoba, konyha kiadó. — Szepestégi u. 27. 2018

APRÓ HIRDETTÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 30 fillér, vasárnap 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számoltatnak. — Üzleti hirdetés más tál a alá esnek.

Levelezés

Mi nem hirdetünk.

Örvendek játéka, komédia befejezésének. — Viszont úgy hiszem, vagyok már abban a helyzetben, hogy terminust kérjek, ha még ugyan fennáll mondani valója. Bagolyvár. 1986

Házasság

Amerikai

urleány férjhezmenne izraelita fogorvoshoz vagy technikushoz, akit kivételre és rendelt nyitna neki. „New-York” jellegre a kiadóba. 1806

Allást kereső nők

Közepkorú

intelligens nő, ki remekül főz, süt, varr, nagy gyakorlatl gondosan el látná idősebb ur vagy hölgy háztartását, csak a durva munkát nem végzi. Címe a kiadóban. 1594

Holdvilág

— Regény —
Írta: Pintér Ferenc

24.

—Nagyon köszönöm, én láttam rögtön, hogy Kerekes urban van lélek. Kerekes ur hasonlít a férjemre. Önki is volt szíve. Most megfőzöm a teát.

Kerekes még mindig kabátban, végigdől a szonon. Most már igazán el kell mennie; ez a soffőr a maga otrambaságával csak még tarthatlanabbá teszi a helyzetet. Nem ürítheti, hogy miatta egy ártatlan nő szenvedjen. Mezővároson ugyan furesán fogják fogadni, de annyi baj legyen, majdsak visszaveszik a bankba. Ha másként nem, napidíjásnak. Ő abból is megtud élni, hiszen tiéscsenek igényei.

Előbb azonban el kell bucsuznia lától is. No és teimészetesen elmegy Rostás szerkesztőhöz is. A legjobb, ha most lemegy Ilához, úgy is várja őt. Este pedig megvárja Rostást a háza előtt. El kell ütni mindent.

Komlósné azonban nemcsak teát hozott, hanem felvágottat is kerített s egy főrtöt üvegben rum is akadt a tálcán. Letette a tálcát az asztalra és a tűkör előtt megigazította a haját és a ruháját.

— Majd én elkészitem a teáját, — mondta a szabadkozó fiatalembernek s kivette a kezéből a teáscsészét. Emlé a mozdulatnál összeért a kezük. Komlósné hirtelen lette a csészét s utána nyult ke-rekes kezének.

— Igazán köszönöm, hogy olyan lovagias volt. Tudja, én éppen arra gondoltam, hogy Kerekes ur csak viccel, mikor azt a „tábornokot” meséli. Gondoltam, de ne haragudjon, ez csak olyan lúto gondolat volt, hogyan is tudna egy ilyen kintézési ember egy tábornokot megtréfálni. De most már látom, hogy kegyed egy igazi férfi. Még a Lajos is megijedt kegyedtől. Kénelem, hogy bántja ez most Lajost. Képes visszajönni és jelenetet csinálni. Mert az most inni ment. Én ismerem, egész

biztosan itt fizik most a szomszédházban, abban a kis koreszmában.

Kerekest cseppet sem bízatta maradásra az a lehetőség, hogy megegyeszer alkalma lesz véte-ményt eszerélni a soffőrrel, ezt már igazán szívesen elengedi. Sietett tehát meginni a teáját.

— Nem tartóztatom, látom, hogy siet. Így utzás előtt persze sok a dolga mindenkinek. Ke-gyed meg bizonyára vásárolni is akar egyet-mást.

Kerekes elpirult. Ha tudná az asszony, hogy mindössze tíz pengője van! Ebből őt kell az utra, őt pengő marad addig, amíg Mezővároson elhelyezkedik.

— Gondolkoztam rajta, hogy leszünk most már a kabáttal. Én úgy gondolom, odaadnám kegyednek hormincért. Hiszen most úgy is olyan sok kiadása van. És így nekem meg mégis megtérül valami rajta. Az öcskások, mintha összebeszéltek volna, csak huszat akarnak érte adni. Már megpróbáltam a vagyonmentőn is és képzeli. Ott is huszat mondtak. Megmondom egész őszintén. De diszen, tudjuk, hogy ez mindig így van, ha elad az ember, nincs ára semminek. Ha pedig venni akar, nem tudja megfizetni az árát. Azért mondom, harmincért odaadom, így mind a ketten jól járunk.

Kerekesnek elélt a lélekzete. Erre nem is gondolt. Pedig igaza van az asszonynak, meg kell vennie a kabátot, ha egyszer már hordta. Az asszony nem tehet róla, hogy ő most elutazik. Különben is nem teheti magát nevétségessé, hogy Pesten, ahol senki sem ismeri, kabátban jár, otthon pedig kabát nélkül. De harminc pengővel meg-pénz lett ez most elötte harminc pengővel meg-mutathatná a becsületét, mert most, ebben a pillan-atban kellene kivennie a zsebéből a harminc pen-gőt és átadni. Az se lenne baj, ha egy százpengőst mutatna és így szólna: sajnós, nincs apró.

Ehelyett azonban valóban a zsebéhez kapott s hebegett: — kegyed nagyon kedves, igazán nem is tudom, mivel háláljam meg. Valóban ez a legjobb megoldás.

Megcsókolta Komlósné kezét. Ebben a pillan-atban kint lépések halatszóttak, kinyílt a konyha aj-

taja. Kerekes rémülten ugrott föl: — most vissza jött a soffőr!

De nem az iött, a vicéné járta körül a lakókat s ide is bekiabált: — elzárják a vizet!

Mégis jónak látta tüstént elmenni.

— Hát akkor, majd ha visszajövök, rendezzük ezt a kabát dolgot, szólta az asszonynak.

— Tudom, most siet, Kerekes ur! Ne haragudjon, hogy tartóztatam. Még elkérik miattam!

— Sőt szívesen maradnék, nehogy nagysádot valami inzultus érje.

Végre megszabadult ettől az asszonytól is. Ahogy kilépett az ajtón, megegyeszer vissza akart fordulni, de meggondolta s tovább sietett. Ez alatt a félfordulat alatt sok minden megfordult a fejében, de még nem öntötte szavakba. Csak úgy mesziről és titokzatosan látta a helyzetének a megoldását. Valamit tenni fog, ha minden kötél szakad, ez megoldás lesz. Megnyugodott.

Maga se tudta, hogy került a Tabán alába, de ott volt, ott járt már s egy modern bérpalota előtt ráeszmélt, hogy erre a környékre készült már déi-után. Ma mindent elintéz. Az utóbbi időben a Sors is kezére járt, gyomlálta az életét, kiirtott belőle minden emléket, minden mi és régi ismerőt. Gyökér nélkül a növény se él meg. Kapcsolatok nélkül az ember is átalakul: a lelke elveszti határozott formáját, imbolygó, elsodort mag lesz, kitéve a sze-lek s a körülmények játékának. Türelmetlenül vár-lek, hogy mindentől elszakadjon. Még Margit em-lékével kellett leszámolnia. Nem érdekelte más, mint csak az, miért hazudott Margit szerelmét, mikor Rostást szerette. De ezt meg kell tudnia még ma este. Ezen az éjszakán megtudja, mert Rostás vallani fog. Vallania kell, mert ő most már nem ismer tréfát. Tegnap még respektálta volna azt, hogy szerkesztő, tekintély, ur. De így végre rájött a legnagyobb igazságra: ez csak álarc, póz, hazugság. Nincs különbség az emberek közt, csak meg kell fogni őket, de a legtöbb ember nem meri megtenni ezt az elhatározó gesztust.

(Folyt. köv.)

Kettő
szoba, parkettás utcai
butorral vagy anélkül,
de külön-külön is kiadó.
Arany János 20., eme-
let. 2006

Kiadó
háromszobas utcai par-
kettás, teljes komfortos
lakás augusztus 1-re.
Timár u. 52. 2067

Kiadó
november 1-re 3 szobás,
fürdőszobás parkettás
komfortos lakás. József
kir. herceg utca 12. sz.
2009

Ötszobás
modern családi ház kert
t-l házmesterlakással ki-
adó. Tisztviselőtelep —
Lornemissza u. 6. 3396

Kiadó
egy szoba, konyha, —
szécs. új épület. Borz
utca 6. 2029

Kiadó
2 kisebb szobás, kony-
há, fűkamarás lakás
15-ére. Honvédtető u.
10. szám. 2008

Kiadó
augusztusra 2-3 szobás
modern lakás Péterfia u.
4, ugyanott azonnalra
prima autógarázs, rak-
tár. Értekezni utcai eme-
leten. 3386

Azonnal kiadó
2 szoba, előszoba, kony-
ha, villanyvilágítás, mo-
zibéz. Vigkedvő Mihály
utca 28. 2017

Kiadó
azonnal 3 és 2 szobás
lakás mellékhelyiségek-
kel Arany János utca
30. sz. 3393

Jól
butorozott orvosi rendelő
garzonnaki s alkalmas,
kiadó. Hatvan utca 16.
1789

Kiadó
augusztus vagy no-
vemberre belvárosban 6
vagy 7 szobás elsőrendű
modern utcai lakás vá-
ros legszebb, legjobb he-
lyén (egész külön első
emelet) parkra nyíló te-
rasszal. Felvilágosítást
ad Gorove ügyvéd, Piac
utca 51. 3385

Két
és három szobás mo-
dern uri lakás augusztus
1-re kiadó. Esetleg bár-
mikor korábban is el-
foglatható. Teleki utca
5. szám. 3390

Teleki 46.
pincezóba és udvari
szoba május 15-re kiadó.
Értekezhetni Szent An-
na 33. 1970

Kiadó
8 szobás komfortos la-
kás augusztus 1-re Jó-
kai u. 6. sz. 3366

Kiadó
egy kis szoba a vá-
sárpénztár mellett ba-
nyomfi gondozásért, érte-
kezni lehet. Fűvészker-
t utca 20. 2-4 óráig.
3346

Három
szobás hálófülkés föld-
szintes utcai modern la-
kás kiadó. Thaly Kál-
mán u. 4. 3395

Gyönyörű
3 szobás komfortos villa
lakás gyümölcsös és ve-
teményes kerttel, ba-
romfi és sertéstartással
egészséges, száraz lakás
a Setakert legzebb he-
lyén olcsó bér mellett
kiadó. Cim Csapó utca
1. műteremben. 1660

Butorozott szoba

Butorozott
udvari kis szoba azonnal
kiadó. Ispóty u. 13.
3199

Kiadó
két szoba esinosan buto-
rozva, ebédlő és háló,
esetleg külön is, fürdő-
szobahasználattal. Vig-
kedvő Mihály u. 10. sz.
3397

Kapualatti
különbejárattal utcai szé-
pen butorozott szoba —
ágyneművel egy-két ur-
nak május 15-re havi 25
pengőért kiadó. Péterfia
utca 53. sz. 3394

Csinosan
butorozott utcai szoba
1-2 személynek kiadó.
Simonffy utca 38., bal-
ra.

Szép
világos kis szoba eset-
leg varrónőnek is kiadó
a központban. Cim a ki-
adóban. 2020

Teljes ellátás

Tatralomnicon
magyar családnál első-
rendű pensio kapható
nap 6-8 pengőért. Cim
Cordines-villa. 2016

Butorok

Kifogástalan
önömet díofa ebédlő el-
adó. Bővebbet Varga u
31. Trafik. 3344

Teljesen
új körtefa fél háló el-
adó. Érdeklődni lehet a
Vigszínház pénztárnál.
1899

Fehér
konyhaberendezés, gyer-
mekfürdőkád, szekrények
költözés miatt eladók.
Piac u. 22. II. 4.

Eladó
ebédlő berendezés és új
kimaradt erkélyajtó. —
Pongrácz, Bárczy utca
3-b. 2001

Hálószoba
100 pengőért, szőnyegek
képek, vitrin, állólámpa
eladó. Vár u. 6. 2004

Egy
szoba butor, egy hinta-
szék, egy körégo petro-
leumlámpa és nagymo-
sáshoz edény eladó. Ho-
mok u. 7. alatt. 2072

Autó motor, kerékpár

Autófuvarozást
legjutányosabban válla-
lok Vigkedvő Mihály u.
10. sz. Telefon 9-47.

Kerékpárak,
használt, de kitűnő ál-
lapotban igen olcsón el-
adók kedvező részlet-
fizetés mellett. Debrec-
zeni Autóforgalmi, Hat-
van utca 53. 446

„Sunbeam“
motorkerékpár, 600 cem.,
oldalkocsival és teljes
felszereléssel kitűnő ál-
lapotban eladó. Cim Csa-
pó utca 1. műteremben. 1661

Ford
gyorstelherautó jókarban
olcsón eladó. Vár u. 6.
2003

Egy
jókarban lévő motorké-
rpárt veszek. Fülöp.
Wesselényi u. 121. 2017

Eladó állatok

Modernül
berendezett 7 méh esa-
lád eladó. — Értekezni
Hajzer János kádár m.
Derecske. 3307

Eladó ingóság

Üzletherendezés
nyitott fiókos szekrény,
puld, három fiókkal tra-
fik cégtábla, benyitó ab-
lakok, spaletos és redő-
nyös egy és kétszárnyú
szoba ajtók minden mé-
retheben olcsón eladó. Pé-
czeli u. 4. szám. 1664

Monogramm
nimzést elvállalok 16 fil-
lértől Bartha Erzsébet
Vigkedvő Mihály utca
21. sz. 3186

Varrógép
Singer, használt, eladó.
Mészter 14. jobbra el-
ső ajtó. 3384

Eladók
vasécgtábla, gyulogási
tisztítókád, üvegszekrény
csemegének, márvány-
asztal darabok, kétágu
létra, nagy és kissejések
thonet székek, alpacca
télcsák, nagy rézcsap. —
aNp utca 12. sz., ke-
resztépilet. 3161

Rövid
zorgora eladó. Kosuth
utca 67. 3394

Férfi ruha
és cipők eladók. Arany
János u. 2. II. emelet 12.
dél. 10-11 óra kö-
zött

Eladó
egy új Paff szabó var-
rógép Hunyadi utca 14.
Zálogházban. 3399

Rádió,
hálózati 2+1, hangszóró
val és 9x12 ényképező-
gép eladó. Ajtó u. 41.
Szabó.

Szőnyeg.
4 méteres, cselédagy és
függönyök eladók. Kigyó
utca 53. III. ajtó. 1578

Gazdasági eszközök

Magánjáró
cséplőgarnitúra 8-as tel-
jes felszereléssel, külön-
külön is eladó. Zsom Im-
réné Hajdunadudvar —
Mester utca 277. 3407

Ajánlat

Elsőrendű
házikókat jutányosan kap-
ható Percec utca 2. 3241

Agváriumok
kerti lócsák, nyug és
vendégágyak Nagy vas-
úztéleiben Csapó utca 77.
kanyarsarok. 1936

Megnyit
partiaru szövetüzletet.
Bathány 16. sz., udvar-
ban. Feltűnő csoda olcsó
kapható sokféle prima
minőségű gyapjú kam-
gánok, különleges szép
angolos sevittek, leg-
primább sötétkék, fekete
gyapjuszövetek férfiru-
hákra, felöltőkre, koszt-
tümökre, csikos nadrág-
ra, lüztetek, tenniszna-
drágokra. Senki el ne mu-
lassza ezt a kedvező vá-
sárlási alkalmat kibász-
nálni. Szombaton zárva.
2002

Elsőrendű
nádfonatot, vörösréz gal-
vanizált drótban fonott
nádat gyartok, melyen
leszállított gyári ar m²
10 fillér. Végb Ambrus
nádfonógyára, Bözör-
ményi ut 49. szám. 2013

Irodákat
Timár u. 23. sz. alól Pé-
terfia u. 22. sz. alá he-
lyeztem át. Lőrincz End-
re kir. bir. végrehajtó. 3402

Zálogcédulát
minden tárgyról legjobb
áron veszek. Simonffy u.
2., zörmeüzlet. 2025

Üvegezés,
ablakgittelést szolid ár-
ban vállalok. Bőcz László
üveges, Honvéd u. 39.
2023

Tűzifa,
csakis elsőrendű hasóból
felaprítva, mazsán-
ként 340 fillér a Mester
utca 28. faraktár. 2024

Cserépkályhák
puccolása két pengő, át-
rakást legolcsóbban val-
lal Ilia István kalyhás.
Piac u. 77. 2012

Szólópermetező,
új jutányosan eladó. —
Kasai ut 37. Ugyanott
műbutorasztalos keres-
tetik.

Sodronybetétek
12 pengőért, matrácpar-
nák legolcsóbban besze-
rethetők Vasbutorgyár
Részvénytársaságnál. —
Ispóty u. 5. 1905

Mindennemű
női ruha, fehérnemű var-
rást és javítást válla-
lok legjutányosabb ár-
ért. Csonka utca 5. sz.
adoba. 1779

Uri
asztaltársaság élelmezé-
sét vállalom, valamint
urialadók részére első-
rendű ebédet házon ki-
vüli kihordást. Fűvész-
kert utca 9. Dr Csep-
regyhnyé. 2014

Szőnyegjavítás.
Perzsa és Argamán sző-
nyegek, gobelinek, kara-
mani és szumák drappé-
riák javítását, molytala-
nítását, rojtözését, tisztí-
tását olcsón vállalom.
A helyszínen lakásán is
javítok. Laphivásra ház-
hoz megyek Szőnyegeit
díjtalanul felülvizsgálom
mert minden régi perzsa
hibás! Thury, Széchenyi
utca 31, keresztépilet. 1813

Gallértisztítás
hőfehérre magas fény-
nyel 7 fillértől. Legszeb-
ben, legolcsóbban fest-
mos, tisztít Libándi, Pé-
terfia utca 4. kereszté-
pilet. 361

Vagyont
gyűjthet mindenki, ha
Takarékossági könyvec-
kéjével ékszer, órárt,
ezüstöt vásárol. Beszer-
zési forrás Engel László
ékszerész, Piac utca 44.
539

Mosást.
vasalást házról vagy la-
kásomon olcsón vállal-
lok. Ötgyermekes hadi-
özvegy. Cimeket a kiadó
ba kérek. 2003

Parkirozások
rózsaszálványok, minden-
féle virágpalánták vi-
rágzó cserpes növények
jutányosan kaphatók —
Takarékossági könyvre
hathavi hitelt nyújt.
Ifj. Abel Aladár műker-
tésznél, Széchenyi ut 14.
1877

Partiba
vásárolt férfiruhaszöve-
tek eddig nem létezett
olcsó árban kaphatók
Kossuth utca 7. sz., ke-
resztépilet. 3262

Üzlet,
műhely, raktár

Kiadó
műhely virsli és hentes
áru készítésére alkal-
mas, ugyanott egy istál-
ló. Vigkedvő Mihály u.
10. szám. 3398

Kiadó
azonnalra 2 üzlethelyi-
ség. Értekezni Piac utca
46., szabóüzlet. 2011

Fűszerüzlet
berendezéssel és kismér-
tékbeni italárussal
kiadó. Cim a kiadóban.
4 2015

Kereslet

Fiatal
leányt teniszpartnernek
kerünk. Leveleket talál-
kozó megjelölésével —
„Kezdő” jellegre a ki-
adóba. 1779

Használt
vizvezeték vagy gázcsö-
veket veszek egy colos-
tól másfélcolos méretig
ajánlatokat Batthyány
utca 6. keresztépilet
Németh. 3403

Egy
fa esztergapadot keresek
megvételre. Kossuth u.
3. szám. Papp. 2019

Különféle

Tiszta
új női fürdőruha jutá-
nyosan eladó. Csokonai
utca 46. 1998

Diszmagyar,
gyönyörű kivitelű eladó.
Cim a kiadóban. 1988

Elveszett
Mikepécsi uton fehér
sárgafoltos Zsolli névre
hallgató kis kutya. Meg-
találó sziveskedjék Deb-
recen, Arad u. 7. sz.
alatt Dobozi temető he-
lyén házmesternek át-
adni, jutalomban része-
nül. 3406

Eladó ház

Eladó
Kabán két üzlethelyi-
géget magában foglal jó-
karban lévő ház, előnyös
feltételekkel, 1000 pen-
gővel átvehető, többire
8 százalékos kamatra köl-
csön. — Felvilágosítást
nyújt dr Farkas Ignác
ügyvéd, Debrecen, Hun-
gária épület. 1893

Eladó
ház, Kiszai 49. Ügynö-
köt díjazok. Csonka,
Wesselényi 93. 1991

Eladó
Tisztviselő telepen igen
szép uri lakóház, kerttel
veteményessel. Bővebbet
Radónál, Piac utca 30.

Eladó
Bihari telepen vágóhid-
nél egy új ház és a Mes-
ter utca végén a sorom-
pónál egy új ház 30 é-
vre adómentes 2 szoba,
terasz és mellékhelyi-
ségekből áll. Mindegyik
ház ára 5500 pengő, —
mely 1500 pengővel érte-
lebre megvehető. Érte-
kezhetni Gazdák Bankja
Kossuth utca. 3405

Eladó föld

Föld,
5 és fél hold, házzal a
város alatt eladó. Mik-
lós utca 13. 632

Tanyás ingatlan
12 kat. hold a Diószegi
út mentén a 6-os kilo-
méternél 4 hold öszi ve-
essel kedvező áron és
szétszételti feltételekkel el-
adó. Nyszántuli Mezőgaz-
dasági Hitelintézet, Kos-
suth utca 3. 1873

Eladó
egy házhoz Mester ul-
cai soromponál részlet-
fizetésre is. Értekezhet-
ni Gazdák Bankja, Kos-
suth utca. 3404